Dosarul nr. 3-4018/2024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

24 iulie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător **Gandrabur Marcel**
Grefieri **Svistal Lorena, Negru Elena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de Macar Lucia împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Comisiei de Licențiere a Activității Notariale cu privire la contestarea actului administrativ individual,

conexată

cu cauza de contencios administrativ intentată de Macar Lucia și Drăgan Ludmila împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Comisiei de Licențiere a Activității Notariale cu privire la obligarea emiterii actelor administrative individuale,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 20 noiembrie 2024, Macar Lucia și Drăgan Ludmila au înaintat **acțiune de contencios administrativ** împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova (în continuare Ministerul Justiției), Comisiei de Licențiere a Activității Notariale (în continuare Comisia de Licențiere), cu următoarele pretenții:

-Anularea integrală a actului administrativ individual defavorabil a Comisiei de Licențiere prin care s-au respins cererile din 20 august 2024 privind emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Macar Lucia cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul ”admis” și emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Drăgan Ludmila cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis ca fiind ilegal, cât și anularea integrală a deciziei de refuz adoptată în procedura prealabilă;

-Obligarea autorităților publice pârâte - Comisia de Licențiere, Ministerul Justiției, la emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Macar Lucia cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de

candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul ”admis” și emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Drăgan Ludmila cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci), cu emiterea actelor administrative solicitate.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, în temeiul hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 2 din 02 mai 2024 în legătură cu necesitatea organizării examenului de calificare în profesia de notar s-a hotărât conform pct. 1 desfășurarea probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar la data de 05 iunie 2024. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 30 mai 2024 s-au admis la examenul de calificare în profesia de notar următorii candidați Marinescu Galina; Cheșcu Sergiu; Macar Lucia. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 04 iunie 2024 s-a admis la examenul de calificare în profesia de notar conform pct. 2. Drăgan Ludmila. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 11 iunie 2024 s-au admis pentru susținerea probei verbale - etapa II a examenului de calificare în profesia de notar următorii candidați: Cheșcu Sergiu; Drăgan Ludmila; Marinescu Galina. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 01 iulie 2024 s-a constatat promovarea probei verbale a examenului de calificare în profesia de notar, desfășurată la data de 01 iulie 2024, de către următorii candidați: Cheșcu Sergiu; Marinescu Galina. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 iulie 2024, conform pct. 1 s-a anulat decizia Comisiei de Licențiere nr. PS18 din 11 iunie 2024 privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Macar Lucia și conform pct. 2 s-a admis candidata Macar Lucia pentru susținerea probei verbale - etapa II a examenului de calificare în profesia de notar. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 02 august 2024 conform pct. 1 s-a revocat decizia Comisiei de Licențiere nr. 1 din 01 iulie 2024 privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Drăgan Ludmila. Conform pct. 2 s-a inclus Drăgan Ludmila în lista candidaților care au promovat proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar, prevăzută la pct. 1 din hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 01 iulie 2024, cu nota medie obținută - *****). Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 2 din 08 august 2024 conform pct. 1 s-au aprobat rezultatele examenului de calificare în profesia de notar. Însă prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 august 2024 conform pct. 1 s-au constatat existența temeiurilor pentru anularea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 05 iunie - 16 iulie 2024 în privința candidaților Cheșcu Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina, iar conform pct. 2 s-au anulat rezultatele examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 05 iunie - 16 iulie 2024, în privința lui Cheșcu Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina. Motivarea principală în vederea emiterii hotărârii date fiind faptul că Comisiile de Contestație au majorat notele unor candidați fără a oferi justificări adecvate și motivate, conform cerințelor din Regulament. Această lipsă de motivare afectează legalitatea procedurii și rezultatele examenului, iar Comisiei de Licențiere a considerat că aceste acțiuni au fost arbitrare, ceea ce a condus la vicierea gravă a procesului de organizare și desfășurare a examenului.

Per ansamblu Comisia de Licențiere se expune în hotărârea nr. 1 din 08 august 2024 asupra

aspectului că contestarea face parte din procedura de examen, deoarece este reglementată de Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar, aprobat prin ordinul ministrului justiției nr. 631/2017, care prevede că orice candidat poate contesta notele obținute sau aspectele procedurale ale examenului. Examinarea contestațiilor se realizează de către o Comisie de Contestație, ale cărei decizii influențează direct rezultatele finale ale examenului. Acest proces de contestare este o componentă esențială a procedurii administrative asociate examenului, asigurând corectitudinea și legalitatea acestuia. Motivarea juridică a integrării contestării în procedura de examen se bazează pe faptul că dreptul la contestare este prevăzut în mod expres în Regulament, iar modul de desfășurare a acestei etape este supus acelorași norme și principii aplicabile celorlalte etape ale examenului. Contestarea, fiind parte a acestui cadru normativ, este esențială pentru validarea rezultatelor examenului și pentru a asigura respectarea drepturilor candidaților în contextul administrativ. Această integrare a contestării în procedura de examen subliniază importanța respectării riguroase a regulamentelor și a motivării corespunzătoare a deciziilor luate de Comisia de Contestație, întrucât orice omisiune sau abuz poate compromite legalitatea și corectitudinea întregului proces de evaluare.

Prin ordinul Ministerului Justiției ”Cu privire la organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar și locurile vacante ce urmează a fi scoase la concurs” nr. 227 din 02 august 2024, pentru 7 teritorii de activitate, 14 locuri de notar. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere ”Privind desfășurarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar” nr. 3 din 08 august 2024 s-a hotărât desfășurarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar la data de 16 septembrie 2024, pentru 7 teritorii de activitate, 14 locuri de notar. Potrivit hotărârii Comisiei de Licențiere ”Cu privire la admiterea candidaților la concursurile pentru suplinirea locurilor vacante de notar” nr. 1 din 04 septembrie 2024 s-au admis la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar 2 persoane care au fost candidați ai aceluiași examen. Prin ordinul Ministerului Justiției ”Cu privire la organizarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar și locurile vacante ce urmează a fi scoase la concursuri” din 06 septembrie 2024 nr. 253 s-a dispus organizarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar pentru 22 de teritorii de activitate, s-a aprobat numărul locurilor de notar ce urmează a fi scoase la concursurile pentru suplinirea locurilor vacante de notar în număr de 30 de locuri. Prin hotărârea ”Cu privire la desfigurarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar” nr. 01 din 10 septembrie 2024, Comisia de Licențiere a dispus desfășurarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar pentru data de 11 octombrie 2024 pentru 21 de locuri. Acordând termen de până la 25 septembrie 2024 pentru depunerea dosarelor. La data de 25 septembrie au depus cereri de participare la desfășurarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar, dar prin deciziile Comisiei de Licențiere s-au respins candidaturile acestora, acestea fiind contestate la moment pe calea procedurii prealabile. La data de 16 septembrie 2024, prin hotărârile nr. 1 și nr. 2, Comisia a aprobat rezultatele concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar în raioanele Dubăsari și Glodeni. Prin hotărârea nr. 1 din 01 octombrie , Comisia a dispus admiterea candidaților la concursurile pentru suplinirea locurilor vacante de notar, stabilind criteriile de eligibilitate și lista candidaților admiși. În continuare, la data de 11

octombrie 2024, prin hotărârile nr. 1, nr. 2 și nr. 3, Comisia a aprobat rezultatele concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar în raioanele Ungheni, Orhei și Căușeni. În tot acest interval, deși au depus în termen cererile prealabile și au solicitat emiterea actelor administrative necesare pentru recunoașterea drepturilor lor, Comisia de Licențiere nu a dat curs solicitărilor și nu a emis hotărâri separate privind rezultatele examenului în ceea ce îi privește.

Astfel, în timp ce procedurile de suplinire a locurilor vacante de notar au continuat și alți candidați au fost admiși și numiți în funcție, situația reclamanților a rămas nesoluționată, fiind excluși nejustificat din procesul de accedere în profesia de notar, fără a li se imputa vreo culpă și fără a beneficia de drepturile care li se cuvin în baza promovării examenului de calificare. La data de 20 august 2024 au depus cerere prealabilă prin care au solicitat: ”Emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Macar Lucia cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis; Emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Drăgan Ludmila cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis. Conform prevederilor art. 60 din Codul administrativ având la dispoziția de la 30 de zile până la 90 de zile. La data de 17 septembrie 2024 pe adresele electronice au primit răspunsul președintelui Comisiei de Licențiere din 16 septembrie 2024 prin care au fost informați asupra faptului că Comisia de Licențiere a respins cererea ca inadmisibilă. Însuși actul administrativ nu a fost prezentat, de asemenea nu au fost informați asupra termenului și modalității de contestare. Motive pentru care la data de 15 octombrie 2024 au depus cerere prealabilă potrivit căreia au solicitat: ”Anularea integrală a actului administrativ individual defavorabil a Comisiei de Licențiere prin care s-au respins cererile din 20 august 2024 privind emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Macar Lucia cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis și emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Drăgan Ludmila cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis ca fiind ilegal; Admiterea cererilor din 20 august 2024, privind emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Macar Lucia cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul admis și emiterea actului administrativ sub forma unei hotărâri separate privind rezultatele candidatului Drăgan Ludmila cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar față de candidatul respectiv cu nota finală 25 (douăzeci și cinci), cu emiterea actelor administrative solicitate. Conform prevederilor art. 167 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică avea la dispoziție un termen de 15 zile calendaristice pentru soluționarea acestei cereri prealabile. Până la momentul actual, nu au primit nici o soluționare sau răspuns la cererea prealabilă din 15 octombrie 2024. Conform art. 64 alin. (2) din Codul administrativ, refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept

respingere a cererii Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal. Astfel, nesoluționarea în termen a cererii prealabile se consideră, în temeiul legii, respingere a cererii. Aceasta ne conferă dreptul de a ne adresa instanței de contencios administrativ competente. Conform art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia. Având în vedere că termenul legal de 15 zile pentru soluționarea cererii prealabile din 15 octombrie 2024 a expirat fără a primi un răspuns, termenul de 30 de zile pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ începe să curgă de la data expirării acestui termen. De asemenea, conform art. 209 alin. (2) din Codul administrativ, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. Întrucât nu au fost informați cu privire la modalitatea și termenul de contestare, sunt îndreptățiți să se adreseze instanței în termenul maxim prevăzut de lege. Este evident că în cadrul oricărei activități sociale sunt posibile încălcări și abuzuri. Nu fac excepție în acest sens nici autoritățile publice și nici persoanele ce activează în cadrul lor. Prin acte sau acțiuni, acestea pot leza drepturi ale persoanelor fizice sau juridice.

În cazul din speță, Comisia de Licențiere a acționat într-un mod care i-au lezat drepturile legitime, prin neemiterea actelor administrative necesare și prin excluderea prin negarea nejustificată din procesul de accedere în profesia de notar. Evident că, în asemenea situație, statul trebuie să intervină pentru a apăra și proteja persoana și drepturile acesteia, mai ales că este o obligație constituțională a statului prevăzută expres în Legea fundamentală în art. 16 alin. (1), potrivit căruia, respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. Temeiul constituțional al contestării actelor autorităților publice și al răspunderii acestor autorități pentru vătămările aduse prin nesocotirea sau încălcarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei rezultă din art. 53 din Constituție consacrat nemijlocit dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, care menționează, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Potrivit doctrinei, dreptul persoanei vătămate să obțină recunoașterea acestuia de o autoritate publică este un drept fundamental, încadrat tradițional în marea categorie a drepturilor-garanții, alături de dreptul de petiționare, cu care, de altfel, se află într-o strânsă corelație. Pornind de la statutul său de drept-garanție, devine clar că valoarea acestui drept nu se reduce doar la simpla existență a sa (consacrarea sa), ci se amplifică considerabil, întrucât reprezintă un paravan prin care pot fi exercitate și apărate și alte drepturi ale persoanei. Cel mai important este că acest drept are menirea să protejeze persoana față de atotputernicia statului, dându-i posibilitatea să riposteze ori de câte ori acesta manifestă o atitudine neglijentă sau abuzivă (prin încălcarea drepturilor și intereselor) față de particulari. Invocă faptul că protecția drepturilor și

libertăților omului împotriva activității ilegale a autorităților publice își are suportul în actele internaționale referitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului. În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, în art. 8, stabilește că, orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanțelor judiciare competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin constituție sau prin lege. La rândul său, Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, în art. 2 alin. (3) lit. a), prevede că, statele se angajează să garanteze ca orice persoană, ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute de prezentul pact au fost violate, va dispune de o cale de recurs efectivă, chiar atunci când încălcarea a fost comisă de persoane acționând în exercițiul funcțiilor lor oficiale. Reglementări similare conține și Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit căreia art. 13, orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Curtea Constituțională a Republicii Moldova notează în hotărârea sa nr. 18 din 11 decembrie 2012, funcționarea oricărei societăți democratice presupune, în permanență, ca premisă esențială în realizarea statului de drept, necesitatea creării unui sistem instituționalizat de control capabil să cenzureze activitatea autorităților publice la orice nivel, astfel încât puterea deținută să nu devină o prerogativă la discreția celor ce o exercită.

În acest scop, a fost creată instituția contenciosului administrativ, care presupune, în esența sa, exercitarea controlului judecătoresc asupra activității administrației publice în vederea protecției interesului public general, dar și a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale particularilor. Respectiv, în opinia Curții: ”în orice societate democratică, protecția persoanei (fizice sau juridice) este una dintre atribuțiile de bază ale statului, iar dreptul persoanei care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, vine să asigure implementarea eficace a principiului constituțional privind accesul liber la justiție (art. 20 alin. (1) din Constituție). Conform acestui principiu, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Așadar, după cum a enunțat mai sus, în cazul în care persoana este vătămată în drepturile sale prin acte administrative, ea poate să se apere recurgând la pârghiile și instrumentele oferite de legislația administrativă. Comisia de Licențiere, prin emiterea hotărârilor sale a vătămat drepturile legitime de a accede în profesia de notar, or invocând ilegalitatea desfășurării examenului doar în privința lor, din motive ce nu îi vizează nu se conformează Legii supreme și anume nu exercită dreptul nostru compensator de recunoaștere a dreptului pretins conform prevederilor art. 53. Totodată urmează a fi analizat și aspectul că potrivit rigorilor legale sunt ”sancționabile” atât actele administrative ce comportă elementele ilegale, cât și activitatea administrativă vicioasă. Astfel, potrivit art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de

regulile statului de drept. În calitatea sa de sediu principal al legislației administrative, Codul administrativ conține o serie de norme ce reglementează posibilitățile și condițiile în care persoanele vătămate își pot apăra drepturile încălcate de autorități. În acest sens, prezintă importanță art. 17 din Codul administrativ, care cuprinde definiția dreptului vătămat, după cum urmează, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Observă că Codul administrativ admite vătămarea prin activitatea administrativă, care, conform art. 5, reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea. Comisia de Licențiere prin activitatea sa administrativă - anularea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar și nesoluționarea cererilor prealabile, a adus o vătămare directă a drepturilor lor legitime.

Această vătămare constă în împiedicarea nejustificată a accesului la profesia de notar, deși efectiv au promovat examenul și nu se poate imputa vreo culpă. În conformitate cu aceste norme, art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. Per ansamblu Comisia de Licențiere se expune în hotărârea nr. 1 din 08 august 2024 asupra aspectului că contestarea face parte din procedura de examen deoarece este reglementată de Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar, care prevede că orice candidat poate contesta notele obținute sau aspectele procedurale ale examenului. Examinarea contestațiilor se realizează de către o Comisie de contestație, ale cărei decizii influențează direct rezultatele finale ale examenului. Acest proces de contestare este o componentă esențială a procedurii administrative asociate examenului, asigurând corectitudinea și legalitatea acestuia. Motivarea juridică a integrării contestării în procedura de examen se bazează pe faptul că dreptul la contestare este prevăzut în mod expres în Regulament, iar modul de desfășurare a acestei etape este supus acelorași norme și principii aplicabile celorlalte etape ale examenului. Contestarea, fiind parte a acestui cadru normativ, este esențială pentru validarea rezultatelor examenului și pentru a asigura respectarea drepturilor candidaților în contextul administrativ. Specifică Comisia de Licențiere că această integrare a contestării în procedura de examen subliniază importanța respectării riguroase a regulamentelor și a motivării corespunzătoare a deciziilor luate de Comisia de Contestație, întrucât orice omisiune sau abuz poate compromite legalitatea și corectitudinea întregului proces de evaluare. Elemente asupra cărora practic nu se poate obiecta în cazul în care acestea ar exista, dar evident fiind și rezerva faptului că însuși Comisia de Licențiere nu și-a motivat acordarea notelor/punctajului în maniera pe care o percepe ca unica corectă și admisibilă și o solicită nerezonabil îndeplinită de către Comisia de Contestație. Or din cele cunoscute și analizate, maniera acordării punctajului între aceste două comisii nu sunt diferite, ci identice. Mai mult ca atât baremul probei verbale fiind lipsă, este absolut tendențios a solicita o altă abordare decât cea formulată de însuși autoritatea publică care urma să exercite

operațiunea administrativă și per final să te aștepți per contrariu la o altă abordare. Dar totuși prezumând legalitatea actului administrativ și a faptului că procedura de contestare este parte componentă a examenului de calificare în profesia de notar și că aceasta ar fi fost viciată - nu s-ar impune anularea rezultatelor examenului integral. Răspunsul este redat în pct. 46 din hotărârea nr. 2 din 08 august 2024, citează: ”Raportând prevederile art. 118 alin. (1)-alin. (3) din Codul administrativ și prevederile pct. 73 din Regulament, la procedura administrativă desfășurată de Comisia de Licențiere în cadrul desfășurării examenului de calificare în profesia de notar, constată că, obligația de motivare a actelor emise în cadrul acestei proceduri aparține atât Comisiei de Licențiere, cât și Comisiei de Contestație, astfel, omisiunea Comisiei de Contestație, de a motiva și justifica în deciziile proprii emise asupra contestațiilor candidaților Chește Sergiu, Drăgan Ludmila, Marinescu Galina și Macar Lucia prin care au modificat notele acestora la probele scrisă sau verbală, afectează legalitatea eventualei hotărâri de aprobare a tuturor rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar și admiterea în profesia de notar a unor candidați a căror evaluare s-a întemeiat pe o operațiune administrativă afectată de vicii de legalitate.

Deopotrivă asupra întinderii viciului asupra întregului examen Comisia de Licențiere a se expune amplu și la pct. 48, citează: ”Prin urmare, se ajunge la concluzia fără echivoc că activitatea desfășurată de Comisia de Contestație produce efecte nemijlocite asupra procedurii de organizare și desfășurare a examenului pentru calificarea în profesia de notar, afectând într-o măsură semnificativă rezultatele finale ale acestuia, motiv pentru care, așa cum s-a remarcat și anterior, aceasta urmează a se realiza cu stricta respectare a prevederilor Regulamentului, dar și ale Codului administrativ. Aceste aspecte enunțate urmează a fi coroborate cu prevederile Regulamentului privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 631 din 07 august 2017, care la pct. 80 indică, citează: ”Hotărârea Comisiei de Licențiere pentru aprobarea rezultatelor examenului conține lista cu rezultatele finale ale examenului, în care se menționează, pentru fiecare candidat admis la examen, media obținută la probele scrisă și verbală, inclusiv după soluționarea contestațiilor. Situație din care rezultă că per final candidații Chește Sergiu, Drăgan Ludmila, Marinescu Galina și Macar Lucia au fost admiși la examenului de calificare în profesia de notar, rezultatele acestora au fost anulate nu din vina lor și totuși Comisia de Licențiere a aprobat rezultatele examenului de calificare în profesia de notar, mai mult ca atât a anunțat desfășurarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar la data de 16 septembrie 2024 în incinta Ministerului Justiției, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 82 - confirmând petrecerea examenului. Astfel, analizând Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 631 din 07 august 2017 se desprinde că finalitatea examenului naște pentru candidați două situații. Prima fiind emiterea unei hotărâri de admitere (pct. 80), secund fiind emiterea unei decizii de nepromovare (pct. 78). În cazul candidaților Chește Sergiu, Drăgan Ludmila, Marinescu Galina și Macar Lucia nu există nici primus și nici secundus. Însă pornind de la necesitatea protejării securității juridice, puterea lucrului decis

(existența actelor administrative obligatorii în vigoare privind: admiterea candidaților, promovarea examenelor, rezultatele contestărilor), cât și de la premisa petitului accesoriu față de anularea examenelor doar pentru unii candidați urmează a fi dispusă ”Recunoașterea drepturilor câștigate” conform principiilor dreptului administrativ. Care în sinea sa acționează ca o necesitate de reparare a drepturilor încălcate și se realizează prin necesitatea imperativă asupra acordării statutului de admis al candidaților respectivi și pronunțării unei hotărâri în acest sens. Aspectul dat vine minim din analiza prevederilor pct. 78, 78/1 și 78/2, potrivit cărora: ”78. În cazul respingerii contestației de către Comisia de Contestație, decizia Comisiei de Licențiere de nepromovare poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, fără a recurge la procedura prealabilă. Notele acordate de Comisia de Licențiere si de Comisia de Contestație nu pot fi contestate în instanța de judecată și nu pot face obiectul examinării de către instanța de judecată. 78/1. În cazul pronunțării unei hotărâri judecătorești definitive prin care se admite acțiunea în contencios administrativ formulată în conformitate cu prevederile pct. 78, candidatul care a formulat acțiunea respectivă: este admis de drept la a doua etapă a examenului imediat următor ce se va desfășura după data emiterii hotărârii judecătorești definitive, cu o notă pentru proba scrisă egală cu ”10,00”, în cazul în care prin decizia de nepromovare a Comisiei de Licențiere, acesta a fost eliminat după prima etapă a examenului; se consideră că a promovat examenul de calificare în profesia de notar cu o notă finală egală cu ”20,00”, fiind echivalentul notei finale minime de promovare a examenului de calificare în profesia de notar, în cazul în care prin decizia de nepromovare a Comisiei de Licențiere, acesta a fost eliminat după a doua etapă a examenului. 78/2. În situația prevăzută la pct. 78/1 subpct. 2), candidatul îndreptățit prezintă o copie legalizată a hotărârii judecătorești definitive în adresa Comisiei de Licențiere, care va emite în termen de 5 zile lucrătoare de la prezentarea acesteia, o hotărâre separată privind rezultatele examenului pentru candidatul respectiv.

Așadar instanța de judecată în lipsa posibilității contestării notelor se poate expune doar asupra legalității (rezonabilității) actului administrativ ce a stat la baza neacordării statutului de admis al candidatului. Iar ca efect fiind faptul constatării promovării examenului de calificare în profesia de notar pentru candidații ai căror rezultate ale examenului au fost anulate, instituția dată fiind parte a regimului nulității în contenciosul administrativ ca garantare al recunoașterii drepturilor câștigate. În caz contrar Comisia de Licențiere ar încălca dreptul la viață profesională al candidaților respectivi, garantat de art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. De asemenea, este de notat că hotărârea nr. 2 din 08 august 2024 nu poate fi percepută ca generatoare de obstacolele nelegitime create de Comisia de Licențiere față de accederea în profesia dorită ce ar încalcă dreptul fundamental la muncă și la viață profesională. În acest sens Curtea Constituțională, în hotărârea din 14 februarie 2023, a stabilit că legea trebuie să prevadă un remediu în cazurile în care candidatului nu i-au fost asigurate drepturile procedurale în cadrul procedurii de evaluare. în funcție de eventualele carențe procedurale admise în timpul evaluării, de natura dreptului procedural afectat, precum și de circumstanțele particulare ale cazului, Curtea a reținut că neasigurarea unui drept procedural poate constitui o problemă centrală a litigiului. Deopotrivă în acest sens se încadrează și

hotărârea Curții Constituționale din 03 iulie 2018 stipulează că instanțele de contencios administrativ nu trebuie să-și substituie viziunea lor cu cea a Comisiei de Licențiere, ci să verifice doar dacă hotărârea Comisiei este una rezonabilă. O hotărâre a Comisiei de Licențiere ar fi nerezonabilă pentru că ar fi atât de eronată, încât manifestarea deferenței de către instanțele de contencios administrativ nu ar putea justifica menținerea ei (în cazul nostru elementul nerezonabilității fiind depistat însuși de Comisia de Licențiere).

Tot în cadrul prezentei argumentări urmează a reține și hotărârea Curții Constituționale din 02 iunie 2020 potrivit căreia se determină că procedura anulării este o procedură grațioasă, care nu presupune implicarea unui organ cu atribuții jurisdicționale, ci chiar a aceluiași organ care a emis actul administrativ sau a organului ierarhic superior. Astfel în cadrul contenciosului administrativ echivalând autoritatea publică cu instanța de judecată, acordându-i drepturi de plină jurisdicție. Conform prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului menționate la art. 13 denumit ”Dreptul la un remediu efectiv” orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Așadar ”Instanța” la care se referă art. 13 poate să nu fie neapărat, în toate cazurile, o instituție judiciară în sens strict sau o instanță în sensul art. 6, §1 și art. 5, §4 din Convenție. Instanța națională poate fi o autoritate cvasi-jurisdicțională - de exemplu ombudsman; o autoritate administrativă - de exemplu ministru sau o autoritate politică - de exemplu o comisie parlamentară. Sub acest aspect CtEDO menționează că organul nejudecătoresc, trebuie să aibă competența de a pronunța o decizie cu caracter obligatoriu din punct de vedere juridic, pentru garantarea remediului efectiv - în caz contrar, nu se poate considera că respectivul organ nejudecătoresc oferea garanții procedurale suficiente în raport cu art. 13. Întinderea controlului pe care îl poate exercita o instanță națională/autoritate administrativă trebuie să fie suficientă pentru ca art. 13 să nu fie încălcat. Astfel, insuficiența competențelor de control exercitate de instanțele naționale pot duce la o încălcare a art. 13. Pentru a fi efectivă, controlul trebuie să fie capabil să ofere în mod direct o reparație pentru situația criticată. Mijloacele pentru a asigura controlul pentru diverse doleanțe sunt considerate ”efective” în condițiile în care acestea ar fi putut împiedica apariția sau continuarea presupusei încălcări sau ar fi putut să acorde persoanei în cauză o reparație corespunzătoare pentru orice încălcare produsă deja. Astfel este absolut cert faptul că aplicarea prevederilor legale ce vizează contenciosul administrativ trebuie sa fie un remediu eficient pentru persoana vătămata în drepturile sale printr-un act administrativ nelegal, prin corectarea imediată a neregulii constatate și acordarea dreptului pretins, iar nu prin acordarea unei a doua șanse autorității, care va avea din nou, după anulare, o nouă marjă discreționară de apreciere cu privire la eliberarea actului. Așadar, scopul contenciosului administrativ îl constituie apărarea particularilor împotriva abuzurilor autorităților, or în măsura în care se constată existenta unui astfel de abuz, prin emiterea unui act administrativ nelegal, autoritatea publică este îndreptățită să pronunțe nu doar anularea actului administrativ nelegal vătămător, ci în limitele investirii, și orice alte măsuri de natură să asigure repararea drepturilor încălcate/recunoașterea drepturilor câștigate. Prin prisma

celor indicate și reieșind din situația faptică existentă (admiterea la examenul de calificare și existența până la moment al statutului de candidat; promovarea examenului și existența actelor administrative favorabile neanulate; anularea rezultatelor examenului în partea candidaților pe motive ce nu sunt ghidate sau rezultate de comportamentul candidaților; aprobarea rezultatelor examenului pentru alți candidați în cadrul sesiunii respective; anunțarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante) urmează ca autoritatea publică investită în fața Comisiei de Licențiere să respecte principiul securității juridice care este inerent dreptului și prin care sunt impuse rigorile privind accesibilitatea și previzibilitatea. Or, folosirea instituției anulării din oficiu în ordinea contenciosului administrativ de către autoritatea publică emitentă trebuie să se poziționeze între două exigențe: respectarea legalității și menținerea securității juridice. De altfel, securitatea juridică, fiind ridicată la rang de principiu general, intră în sfera noțiunii de legalitate.

Totodată, principiul securității juridice este privit ca o manifestare a echității și puterii discreționare a autorității publice, astfel că trebuie aplicat cu măsură de acesta. În acest sens față de candidații ai căror rezultate au fost anulate fără a li se putea imputa vreo vină se află la baza teoriei drepturilor câștigate și, așadar intangibile, pe care autoritatea nu le mai poate modifica, fiind fundamentată pe dreptul de a menține în vigoare actele administrative și a avea în vedere efectele produse de acestea. Or nu se neagă posibilitatea controlului exercitat din oficiu care pretinde că să urmărească redresarea eventualelor neajunsuri, dar acest control nu poate limita sau avea imixtiuni asupra drepturilor deja câștigate de către candidați și nu poate genera după cum a menționat anterior acordarea unei a doua șanse autorității, care va avea din nou, după anulare, o noua marjă discreționară de apreciere cu privire la eliberarea actului. În accepțiunea acestor fapte consideră că soluția adoptată de către Comisia de Licențiere prin care s-a respins cererea noastră ca fiind inadmisibilă este una ilegală și care urmează a fi anulată cu obligarea emiterii actelor administrative favorabile solicitate.

La data de 30 august 2024, Macar Lucia a înaintat **acțiune de contencios administrativ** împotriva Ministerului Justiției, Comisiei de Licențiere solicitând anularea hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 1 din 16 iulie 2024, în privința candidatului Macar Lucia ca fiind ilegală.

În motivarea acțiunii s-a menționat că în temeiul hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 2 din 02 mai 2024 în legătură cu necesitatea organizării examenului de calificare în profesia de notar s-a hotărât conform pct. 1 desfășurarea probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar la data de 05 iunie 2024. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 30 mai 2024 s-au admis la examenul de calificare în profesia de notar următorii candidați (inter alia) conform pct. 1: subpct. 19. Macar Lucia. Conform pct. 2, subpct. 7. Drăgan Ludmila și subpct. 6. Malesenco Mihaela au fost respinși de la participarea la examenul de calificare în profesia de notar. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 03 iunie 2024 s-a admis la examenul de calificare în profesia de notar conform pct. 2. Malesenco Mihaela, prin procedura revocării deciziei Comisiei de Licențiere nr. 1.2.6 din 30 mai 2024. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 04 iunie 2024 s-a admis la examenul de calificare în profesia de notar conform pct. 2. Drăgan Ludmila, prin procedura revocării deciziei Comisiei de Licențiere nr. 1.2.6 din 30 mai 2024. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 11 iunie 2024 s-au admis pentru susținerea probei verbale -

etapa II a examenului de calificare în profesia de notar următorii candidați (inter alia) conform pct. 1: subpct. 3. Cheșcu Sergiu; subpct. 4. Drăgan Ludmila; subpct. 6. Marinescu Galina. Prin decizia nr. PS 18 din 11 iunie 2024 (remisă pe poșta electronică la data de 14 iunie 2024) s-a decis nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Macar Lucia, fiind acordată nota 7. Prin contestația din 17 iunie 2024 s-a contestat decizia nr. PS18 din 11 iunie 2024, cât și procedura administrativă derulată. Prin hotărârea Comisiei de Contestație nr. 1 din 27 iunie 2024 privind rezultatele examenului s-au aprobat rezultatele examinării contestațiilor asupra etapei I al examenului de calificare în profesia de notar, prin care notele la proba scrisă au fost majorate, după cum urmează pct. 1 subpct. 5 Macar Lucia nota acordată fiind 13. De asemenea au fost majorate notele încă la 4 candidați. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 01 iulie 2024 s-a constatat promovarea probei verbale a examenului de calificare în profesia de notar, desfășurată la data de 01 iulie 2024, de către următorii candidați (inter alia) conform pct. 1 subpct. 3 Cheșcu Sergiu; subpct. 5 Marinescu Galina. Proba verbală fiind evaluată de către 6 membri din cei 7 ai Comisiei de Licențiere. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 iulie 2024, conform pct. 1 s-a anulat decizia Comisiei de Licențiere nr. PS18 din 11 iunie 2024 privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Macar Lucia și conform pct. 2 s-a admis candidata Macar Lucia pentru susținerea probei verbale - etapa II a examenului de calificare în profesia de notar. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 16 iulie 2024 s-a constatat promovată proba verbală de către candidatul Macar Lucia cu nota 8,6. Proba verbală în cazul dat, în cadrul aceleiași sesiuni, fiind evaluată de către 5 membri din cei 7 ai Comisiei de Licențiere. Cu 2 mai puțini decât prevede norma legală și cu unul mai puțin decât la proba verbală anterioară din cadrul aceeași sesiuni. Prin hotărârea Comisiei de Contestație nr. 1 din 16 iulie 2024 pct. 1 s-au aprobat rezultatele examinării contestațiilor asupra etapei I a examenului de calificare în profesia de notar, prin care notele la proba scrisă au fost majorate, după cum urmează - candidatului Cheșcu Sergiu nota acordată 14,8, iar conform pct. 2 s-au aprobat rezultatele examinării contestațiilor asupra etapei 2 a examenului de calificare în profesia de notar, prin care notele la proba verbală au fost majorate, după cu urmează - Cheșcu Sergiu nota acordată 9,8; Drăgan Ludmila nota acordată 7,8. Existând și opinia separată a membrului Cîrlan Vladislav. La data de 19 iulie 2024 a fost depusă contestația candidatului Macar Lucia prin care s-a contestat notele obținute la proba verbală din data de 16 iulie 2024 de către candidatul Macar Lucia și s-a solicitat analiza contestației și reexaminarea în mod corect. Deopotrivă s-a contestat procedura de desfășurare a examenului atât total cât și în particular proba scrisă și cea verbală cu solicitarea sesizării de către membrii Comisiei de Contestație a Comisiei de Licențiere în vederea anulării examenului din data de 05 iunie 2024, proba scrisă; anularea examenului din data de 16 iulie 2024, proba verbală, cât și examenului în întregime. În virtutea prevederilor legale enunțate în contestație ce vizează aspectul plenipotențiar al Comisiei de Contestație, cât și a actului administrativ sub forma hotărârii nr. 1 din 16 iulie 2024 emise de către Comisia de Licențiere s-a contestat și solicitat anularea integrală și în tot a actului administrativ individual defavorabil sub forma hotărârii nr. 1 din 16 iulie 2024 emisă de către Comisia de Licențiere ca fiind ilegală. Prin hotărârea Comisiei

de Contestație nr. 1 din 30 iulie 2024 privind rezultatele examinării contestației candidatei Macar Lucia s-a admis parțial contestația depusă de candidata Macar Lucia. S-a reevaluat răspunsul la proba verbală a candidatei Macar Lucia cu nota 8,6. S-a informat candidata Macar Lucia despre menținerea rezultatului obținut la proba verbală. S-a considerat întemeiată parțial contestația în partea contestării procedurii de organizare și desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar, etapa II - proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar, în privința candidatei Macar Lucia. Comisia de Contestație, sesizând Comisia de Licențiere, în vederea examinării posibilității anulării rezultatelor examenului, în privința candidatei Macar Lucia. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 02 august 2024 conform pct. 1 s-a revocat decizia Comisiei de Licențiere nr. 1 din 01 iulie 2024 privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Drăgan Ludmila. Conform pct. 2 se include Drăgan Ludmila în lista candidaților care au promovat proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar, prevăzută la pct. 1 din hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 1 iulie 2024, cu nota medie obținută - *****). La data de 07 august 2024 de către Macar Lucia a fost depusă cererea prealabilă privind anularea integrală a hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 1 din 16 iulie 2024 în privința candidatului Macar Lucia ca fiind ilegală. Cererea fiind depusă prin intermediul poștei electronice la secretariatul Ministerului Justiției, fapt confirmat prin extrasul anexat și răspunsul secretariatului. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 august 2024 conform pct. 1 s-au constatat existența temeiurilor pentru anularea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 05 iunie - 16 iulie 2024 în privința candidaților Chește Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina, iar conform pct. 2 s-au anulat rezultatele examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 0 5 iunie - 16 iulie 2024, în privința lui Chește Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 2 din 08 august 2024 conform pct. 1 s-au aprobat rezultatele examenului de calificare în profesia de notar.

După cum a menționat Comisia de Licențiere în hotărârea sa din 16 iulie 2024, indică că hotărârea sa poate fi contestată la Comisia de Contestație prin depunerea unei contestații în termen de 3 zile lucrătoare de la recepționarea hotărârii, prin intermediul secretariatului Ministerului Justiției. În cazul respingerii contestației de către Comisia de Contestație, hotărârea poate fi contestată în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile, fără a se recurge la procedura prealabilă. Analiza prevederilor legale, este evident, faptul că hotărârea respectivă nu poate fi contestată în fața Comisiei de Contestație în mod deplin, ca organ de plină jurisdicție cu remediu efectiv deplin, care poate anula decizia de nepromovare. Logica expunerii date derivă din analiza prevederilor pct. 66 din Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin ordinul ministrului justiției nr. 631/2017, care menționează că poate fi contestată în termen de 3 zile doar decizia motivată de nepromovare a examenului. În acest sens, urmând a reține corect și a delimita împuternicirile și actele care sunt emise de către Comisia de Licențiere. Or, Regulamentul expus mai sus face distincții clare și certe asupra tipurilor de hotărâri și decizii care sunt emise de către Comisia de Licențiere. Deopotrivă, pct. 67 din Regulamentul sus numit,

menționează despre posibilitatea candidatului de a contesta notele obținute la probele scrisă și verbală, precum și aspectele privind procedura de organizare și desfășurare a examenului. Fără a fi indicat un careva termen și supunere rezultată din careva decizie. Fapt confirmat și prin hotărârea Comisiei de Contestație nr. 1 din 17 iulie 2024 prin care s-a mărit nota acordată la proba scrisă a candidatului Cheșcu Sergiu de la 10 la 14,8 puncte, unde contestarea sa a fost depusă peste termenul de 3 zile de la proba scrisă. Continuând analiza legislației pertinente cazului, necesită a face referire și la prevederile art. 21 alin. (7) din Legea cu privire la organizarea activității notarilor, care expres indică că, citează: ”Hotărârea Comisiei de licențiere poate fi contestată în instanța de judecată în condițiile legii”. Prevederea legală din legea inițială nu prevede alte metode de contestare decât cele prevăzute de legi. Astfel, evident că în conformitate cu prevederile Legii cu privire la organizarea activității notarilor, hotărârea Comisiei de Licențiere poate fi contestată în instanța de judecată în condițiile legii, adică după parcurgerea procedurii prealabile expres stabilite în lege, altfel spus prin adresarea unei cereri prealabile cum a și procedat la data de 07 august 2024. Or Regulamentul ca act normativ subordonat legii niciodată nu poate avea statut de lege sau să o depășească prin efectele sale. Astfel, Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 privind actele normative, la art. 8, alin. (1), stipulează că o lege este un act normativ adoptat de Parlamentul Republicii Moldova. Conform art. 6 din Constituție, puterile legislativă, executivă și judecătorească sunt separate. Parlamentului, ca unică autoritate legislativă a statului, în baza art. 60 din Constituție, îi revine competența de a adopta legi constituționale, organice sau ordinare. Art. 60 alin. (1) și 61 alin. (1) din Constituție, stabilesc că Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului. În conformitate cu prevederile art. 7 din Legea cu privire la actele normative, forța juridică a actelor normative se stabilește în funcție de competența și statutul autorității publice emitente, precum și de categoria actului. Limitele de competență privind adoptarea, aprobarea sau emiterea actelor normative sunt stabilite de Constituția Republicii Moldova, de Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern și de alte acte normative. Actul normativ cu forță juridică superioară poate modifica sau abroga un act normativ cu forță juridică inferioară al aceluiași emitent. În cazul modificării exprese a actului inferior, modificarea are aceeași forță juridică ca și actul modificat. Iar, la art. 9 se indică expres că Constituția Republicii Moldova este Legea Supremă a statului și a societății. Nici un act normativ, care contravine prevederilor acesteia, nu are forță juridică. Legislația se interpretează și se aplică în concordanță cu Constituția Republicii Moldova, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. La interpretarea și aplicarea legislației se ține cont de nevoia de a promova aplicarea uniformă a dispozițiilor legale, buna-credință, precum și certitudinea juridică. Deopotrivă prin decizia Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 3 din 16 ianuarie 2020, Înalta Curte s-a expus asupra problemei ierarhiei aplicării normelor la pct. 27, reconfirmând poziția relatată mai sus, astfel, Curtea a specificat la punctul respectiv că: ”De asemenea, Curtea reține că norma contestată se referă la problema ierarhiei aplicării normelor, fapt prevăzut la art. 12 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Astfel, potrivit normei menționate supra, dacă la judecarea cauzei civile se constată că o lege sau un alt act normativ nu corespunde unei legi sau unui alt act normativ cu o putere juridică superioară, instanța aplică normele legii sau ale altui act normativ care are putere juridică superioară. În aceeași ordine de idei, reține și hotărârea Curții Constituționale nr. 23 din 06 septembrie 2013, unde Înalta Curte la pct. 93-95 indică că ”Curtea reține că actul normativ subordonat legii nu poate conține norme primare de drept, conținutul actului normativ urmează să fie în corespundere cu normele și scopul legii sau ale actului normativ superior și nu va putea introduce reglementări noi, altele decât cele stabilite de lege sau actul superior. De asemenea, actul normativ nu poate interveni în domenii nereglementate de lege. Conform doctrinei, caracterul primar al normei de drept decurge din faptul că aceasta reglementează nucleul relațiilor sociale sau modifică cadrul stabilit de un act legislativ. Guvernul nu are competență normativă primară, fiind abilitat să acționeze numai în executarea actelor legislative, respectiv, hotărârile acestuia pot fi adoptate în cazul în care sunt prevăzute de actul legislativ. Așadar, Curtea subliniază că legiuitorul este cel care trebuie să adopte toate deciziile esențiale în domeniile normative fundamentale. Astfel, în multe domenii, Guvernul poate acționa doar dacă este autorizat printr-o lege adoptată de Parlament. Astfel, revine la Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin ordinul ministrului justiției nr. 631/2017 în care expres se indică în baza cărei legi a fost emis, citează: ”în temeiul art. 21 alin. (3) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2016, nr. 277-287, art. 588)”. Conform prevederilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor legiuitorul indică, citează: ”Modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia este stabilit de Ministerul Justiției, cu consultarea Camerei Notariale. Așadar, Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin ordinul ministrului justiției nr. 631/2017 nu poate depăși prevederea legală în baza căruia a fost instituit. Or, nici o prevedere nu acordă posibilitatea Comisiei de Contestație de a verifica și a se expune asupra legalității/temeiniciei sau ilegalității deciziei de nepromovare, aceasta putând fi anulată doar de către emitent. Motive pentru care consideră întemeiată procedura depunerii cererii prealabile din 07 august 2024, la care nu a primit nici un răspuns și care a rămas fără examinare. Reiterează poziția ce vizează anularea actului administrativ defavorabil prin prisma argumentelor proprii care ulterior aspectual se regăsesc și în argumentarea dedusă de către Comisia de Contestație în hotărârea sa. Se axează pe tratamentul diferențiat la notare, aspect invocat și la contestarea procedurii de organizare și desfășurare a examenului, ținând cont de faptul că sunt laturi comune în ambele abordări. După cum a relatat mai sus, ce vizează situația faptică, Comisia de Licențiere la data de 01 iulie 2024, adică după emiterea hotărârii Comisiei de Licențiere la data de 27 iunie 2024, în sesiunea respectivă, petrece desfășurarea probei verbale, la care în calitate de candidat nu a fost invitată. Cu toate că, de la orele 08:20 în data de 01 iulie 2024 deja era în holul Ministerului Justiției al Republicii Moldova și a așteptat minim o careva reacție la situația sa. Or deja la data de 27 iunie 2024 avea statut de

candidat promovat. Proba verbală la sesiunea curentă din data de 01 iulie 2024 a fost apreciată de 6 (șase) membri ai Comisiei de Licențiere, dintre care erau doi notari aleși de către comunitatea notarilor. Pe când la data de 16 iulie 2024, în calitate de candidat, a fost apreciată doar de către 5 (cinci) membri. Fiind absent membrul Comisiei de Licențiere - Obadă Constanța notar, aleasă de către comunitatea notarilor. Astfel a fost apreciată de un număr mai mic de membri, fapt ce efectiv se reflectă asupra notei pe care o poate lua candidatul, mai mult ca atât, din cei 5 (cinci) membri prezenți, a fost apreciată doar de către un singur notar, restul fiind trei avocați de profesie și un membru fiind angajatul Ministerului Justiției. Două elemente certe ce se răsfrâng în mod direct asupra corectitudinii aprecierii sale și punctajului posibil de obținut, în raport cu alți 10 (zece) candidați, care au fost evaluați în cadrul sesiunii date în cu tot altfel de condiții. Altfel spus, cei 10 (zece) candidați care au fost evaluați în cadrul sesiunii date la data de 01 iulie 2024, au avut parte de un tratament privilegiat în raport cu sine, pe când a fost supusă unui tratament dezavantajat în raport cu ei. Dezavantajul respectiv se raportează nu doar la numărul și calitatea membrilor Comisiei de Licențiere, ci și la numărul de zile din momentul constatării promovării probei scrise până la stabilirea datei petrecerii probei verbale. Astfel, prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 11 iunie 2024 proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar, pentru ceilalți 10 (zece) candidați s-a stabilit pentru data de 01 iulie 2024, la 19 (nouăsprezece) zile distanță. Iar în cazul său prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 iunie 2024, desfășurarea probei verbale a avut loc la data de 16 iulie 2024, la 7 (șapte) zile distanță. Dar esența constând în faptul, nu doar imposibilității de pregătire ca timp util ori reorganizarea confuză a planurilor personale-familiale, dar și a faptului că a fost într-o situație de incertitudine totală datorită aprecierii eronate a Comisiei de Licențiere. Astfel, diferența de 12 zile, în termenele de pregătire, creează un avantaj nejustificat pentru ceilalți candidați și un dezavantaj clar pentru sine. Aceasta în contextul în care a fost nevoită să revină din vacanța programată și concediul anual stricat, iar aprecierea eronată sau poate chiar viciată a Comisiei de Licențiere i-a provocat o distrugere emoțională totală sie și membrilor familiei sale, lexemul ”stres” nici pe departe nu redă ceea prin ce a trecut, atât timp cât pe de o parte realizează corectitudinea scrierii probei scrise, iar un membru al Comisiei de Licențiere relata la terțe persoane pe un canal viber calitatea joasă a lucrării sale, invocând că a fost șocată la descifrarea lucrărilor și urmează să publice toate lucrările spre văzul tuturor în cazul în care poziția lui va fi combătută de Comisia de Contestație, ba mai mult o să publice și înregistrarea video și audio a examenului etapa probei scrise, lucru neefectuat - spre marele său regret, dar în mare speranță și așteptare de realizare a celor promise de către dânsul, poate cu bonus cu titlu de dobândă de întârziere sub forma publicării și înregistrărilor probei verbale la toți candidații. Doar astfel poate fi redresată situația spre restabilirea încrederii candidaților, comunității notariale și în general a societății, ca urmare a majorării notei sale de la 7 (șapte) puncte la 13 (treisprezece) puncte de către Comisia de Contestație, adică cu 6 (șase) puncte, procentual cu 85,71 %. Din discuțiile private cu ceilalți candidați ulterior desfășurării probei scrise, dânșii, pentru răspunsuri incomplete, erau apreciați mai înalt ca dânsa, iar în alte situații chiar în lipsă de răspunsuri per general, erau apreciați cu 7 (șapte) puncte, fapte care nu pot fi regăsite în lucrarea sa, deoarece s-

a încadrat în răspunsuri depline la toate cele trei întrebări, inclusiv specificând actele necesare a fi prezentate de solicitanți pentru întocmirea actelor notariale, conform pct. 5 la nota subiectelor practice, anexa nr. 2 la hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 15 februarie 2024. Analiza faptică a hotărârilor Comisiei de Contestație denotă că Macar Lucia - nota majorată de la 7 puncte la 13 puncte, adică cu 6 puncte, ceea ce constituie 85,71% din nota inițială; Crețu Galina - nota majorată de la 8 puncte la 11 puncte, adică cu 3 puncte, ceea ce constituie 37,5% din nota inițială; Drăgan Ludmila - nota majorată de la 10 puncte la 13 puncte, adică cu 3 puncte, ceea ce constituie 30% din nota sa inițială; Marinescu Galina - nota majorată de la 10 puncte la 11 puncte, adică cu 1 puncte, ceea ce constituie 10% din nota sa inițială; Corneiciuc Serghei - nota majorată de la 5 puncte la 7 puncte, adică cu 2 puncte, ceea ce constituie 40% din nota sa inițială; Chește Sergiu - nota majorată de la 10 puncte la 14,8 puncte, adică cu 4,8 puncte, ceea ce constituie 48 % din nota sa inițială; Chește Sergiu - nota majorată de la 7,33 puncte la 9,8 puncte, adică cu 2,47 puncte, ceea ce constituie 33,69 % din nota sa inițială (proba verbală); Drăgan Ludmila - nota majorată de la 7 puncte la 7,8 puncte, adică cu 0,8 puncte, ceea ce constituie 11,42 % din nota sa inițială (proba verbală). Esențial acestui exercițiu de control fiind ”rezultatele” în urma evaluării lucrărilor de către Comisia de Contestație, astfel lucrarea sa fiind depreciată cu 85,71 %, la alții conform calculelor indicate mai sus. Per total, în medie, marja de eroare a Comisiei de Licențiere fiind de 41,86 % la proba scrisă și 22,55 % la proba verbală - ceea ce nu poate să reprezinte o eroare, ci evident este un viciu extrem de grav. Și asta în condițiile în care Comisia de Contestație nu poate micșora nota în urma efectuării evaluării sale conform prevederilor normative, în caz contrar din perspectiva unui observator independent procentul de ”eroare” cred că minim se dubla și nu în favoarea prestării Comisiei de Licențiere. Nu în ultimul rând urmând a fi menționat că din totalul de 20 de contestații în sensul majorării notelor la proba scrisă procedura a fost aplicată asupra la 6 lucrări, ceea ce constituie peste 25 % din totalul lucrărilor verificate. Procentul urma a fi mărit, dar unicul impediment fiind faptul lipsei potenței normative a Comisiei de Contestație de micșora nota lucrării. Din retrospectiva ”lucrului” Comisiei de Licențiere consideră că dacă s-ar reverifica toate lucrările asupra corectitudinii acestora acest procent nu ar fi dublu, ci minim triplu, altfel spus din perspectiva observatorului independent acest viciu ar avea un raport de 75% din totalul lucrărilor evaluate. Ceea ce vizează proba verbală din cele 3 contestații depuse, 2 au fost admise în sensul majorării, adică rata fiind de 66,66%. Tot din perspectiva unui observator independent cert se vede că celor două persoane cărora li s-a majorat nota și care au fost admise inițial la proba verbală la data de 1 iulie 2024, cu referire la Drăgan Ludmila și Marinescu Galina, li s-a aplicat un comportament diferențiat prin nepromovare și aplicarea unui punctaj mai mic - elemente care pun la îndoială observatorul independent asupra lipsei unei ”răzbunări”, nemaivorbind de cazul său, unde nota a fost corectată la maximul punctelor acordate în cadrul probei scrise. Totalitatea elementelor ce pun la îndoială posibilitatea Comisiei de Licențiere de a evalua oricare probă. Urmează din start să fie dată apreciere evaluărilor tuturor răspunsurilor din cadrul probei verbale, pentru a înțelege calitatea acestor răspunsuri și marja de apreciere a Comisiei de Licențiere, or altfel iarăși riscă a fi discriminată. Accepțiunea unui asemenea exercițiu rezidă din faptul că din 10 (zece) candidați

admiși la data de 11 iunie 2016 la proba verbală, 8 (opt) aveau nota 10 (zece) - nota minimă de trecere și prezumtiv fiind la limita promovării sau nepromovării. La respectivii 8 (opt) candidați în urma contestației nota le-a fost majorată la două persoane, astfel la proba verbală au intrat 6 (șase) candidați cu nota minimală de trecere de 10 (zece) puncte, care în comparație cu ale mele 13 (treisprezece) puncte sunt mai slab notați, ca prin minune 5 (cinci) candidați să susțină examenul. Din perspectiva unui observator independent un asemenea fapt este imposibil, motiv pentru care întâi de a aprecia reclamanta urmau să fie dispuse audierea răspunsurilor la ceilalți 10 (zece) candidați pentru aprecierea răspunsurilor lor și raportarea acelorași criterii de apreciere față de răspunsul său. Deopotrivă invocând motivele de nerezonabilitate a întregii activități a Comisiei de Licențiere urmează a fi supuse verificării și lucrările probei scrise. În concluzie, prin acțiunile sale, Comisia de Licențiere a încălcat principiul egalității de tratament prevăzut de art. 23 din Codul administrativ. Diferențele în componența comisiei de evaluare și în termenele de pregătire pentru proba verbală reprezintă discriminări obiective și nejustificate, care au avut un impact negativ asupra șanselor sale de promovare a examenului cu un alt rezultat. Este predictibil faptul că Comisia de Licențiere o să-și motiveze neînsemnătatea lipsei unui membru atât timp cât a fost asigurat cvorumul, dar această argumentare nu răstoarnă situația invocată, ce vizează egalitatea de tratament față de sine în situație similară, unde media notei a fost calculată din poziția a mai multor membri, decât în situația sa.

Deopotrivă solicită a nu se încurca cvorumul deliberativ necesar pentru desfășurarea ședinței Comisiei de Licențiere și emiterea deciziei/lor, cu desfășurarea și evaluarea probei verbale și tratării identice a participanților în cadrul procedurii administrative. Conform prevederilor normative ședința Comisiei de Licențiere și desfășurarea probei examenului sunt două instituții diferite. În acest sens ședințele Comisiei de Licențiere nu pot fi asimilate cu desfășurarea examenului și evaluarea candidaților. Acestea sunt două procese distincte, reglementate diferit și cu scopuri și proceduri clar separate. Pe de o parte, ședințele Comisiei de Licențiere sunt adunările oficiale în care membrii Comisiei se întrunesc pentru a discuta, delibera și lua decizii referitoare la organizarea și desfășurarea examenelor de calificare. În timpul acestor ședințe, membrii Comisiei pot utiliza mijloace de comunicare, cum ar fi telefoanele mobile sau alte dispozitive de comunicație, pentru a facilita coordonarea și comunicarea necesară între membrii Comisiei și alte părți implicate în organizarea examenelor. Această posibilitate de utilizare a mijloacelor de comunicare este permisă pentru a asigura o organizare eficientă și o comunicare rapidă, necesare bunei desfășurări a ședințelor. Pe de altă parte, desfășurarea examenului de calificare reprezintă procesul efectiv în care candidații sunt evaluați prin probe scrise și verbale pentru a determina competențele lor profesionale în vederea obținerii licenței de notar. în timpul desfășurării probelor examenului, membrii Comisiei de Licențiere și secretarul acesteia nu au voie să utilizeze mijloace de comunicare, inclusiv telefoane mobile, pentru a preveni orice posibilitate de influențare sau comunicare neautorizată care ar putea compromite integritatea și echitatea examenului. Astfel, diferențele dintre cele două procese sunt evidente și semnificative. În timp ce ședințele Comisiei permit utilizarea mijloacelor de comunicare pentru o organizare eficientă, desfășurarea examenului impune restricții stricte pentru a asigura

transparența, obiectivitatea și echitatea evaluării candidaților. Această separare este esențială pentru a menține standardele de integritate și corectitudine în procesul de evaluare, prevenind orice formă de favoritism sau influență neautorizată. Mai mult, conform pct. 38 din Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, membrii Comisiei și secretarul acesteia nu au voie să ofere consultații candidaților sau să utilizeze mijloace de comunicare pe durata probelor examenului. Această prevedere este menită să elimine orice posibilitate de influențare a rezultatelor examenului și să asigure un mediu de evaluare corect și transparent. În contrast, în cadrul ședințelor Comisiei de Licențiere, conform prevederilor art. 25 din Legea nr. 69 cu privire la organizarea activității notarilor, este permisă utilizarea mijloacelor de comunicare la distanță. Aceste ședințe pot fi desfășurate în regim online, prin intermediul mijloacelor de comunicații electronice, precum sistemul de teleconferință sau de videoconferință, atunci când prezența fizică a membrilor nu este posibilă. Această flexibilitate este prevăzută pentru a asigura continuitatea și eficiența procesului decizional al Comisiei, fără a compromite integritatea și transparența acestuia. Prin urmare, este imperativ ca aceste două procese să fie tratate separat, fiecare cu propriile sale reguli și restricții, pentru a menține standardele înalte de integritate și echitate în organizarea și desfășurarea examenului de calificare în profesia de notar. Este de opinat că aceste elemente demonstrează superficialitatea și atitudinea neglijentă cu care s-a organizat examenul per ansamblu, constatându-se astfel că procedura de evaluare este defectuoasă. Membrii Comisiei de Licențiere trebuie să se pregătească cu maximă diligență și profesionalism la evaluarea întrebărilor puse la proba verbală și cea scrisă, cât și să evalueze candidații în aceeași manieră, respectând dreptul discreționar. Regula generală pentru orice concurs este aprecierea competenței și a meritului, însă, mai întâi de toate, regula este respectarea de către membrii Comisiei de Licențiere a principiului previzibilității. Modalitatea de desfășurare a concursului, precum și sarcinile puse candidaților trebuie să fie previzibile, modalitatea de testare trebuie să fie prestabilită, iar sarcina pusă trebuie să aibă o singură soluție legală - indiferent de modalitatea de redare a acesteia. Deopotrivă candidații au dreptul să cunoască procentajul de îndeplinire corectă a sarcinilor și a fiecărui subiect în parte, în virtutea criticii motivării actului administrativ defavorabil contestat.

Toate aceste acțiuni ale Comisiei de Licențiere o plasează ca candidat într-o situație de incertitudine și imprevizibilitate, permițând Comisiei de Licențiere, chiar și în limita unui membru, să obțină o marjă de manipulare exagerată, fapt care pune în pericol aprecierea obiectivă, echidistantă și corectă a capacităților profesionale ale mele. Fapt demonstrat prin dezechilibrul dintre nota inițială și cea atribuită de Comisia de Contestație. Prin cererea respectivă la etapa dată, instanța de judecată urmează să verifice legalitatea temeiului activității administrative, corectitudinea interpretării noțiunilor, proporționalitatea, egalitatea de tratament, imparțialitatea, securitatea juridică, motivarea, precum și exercitarea dreptului discreționar de către Comisia de Licențiere la evaluarea sa în cadrul provei verbale din 16 iulie 2024. Suplimentar, lipsa fișelor de examinare a răspunsurilor de către membrii Comisiei de Licențiere cu indicarea calificativului acordat, lipsa baremului sau a Regulamentului privind aprecierea

lucrării scrise în cadrul examenului de calificare în profesia de notar demonstrează în plus că procedura de admitere în notariat față de mine este arbitrară și lăsată la libera apreciere a fiecărui membru din Comisia de Licențiere, chiar și în limita unui membru care poate răsturna situația după bunul său plac. Acest proces de examinare a lucrării încălcă principiul previzibilității, ceea ce subminează transparența și obiectivitatea evaluării.

Nu în ultimul rând, atrage atenția asupra faptului că Comisia de Licențiere nu a respectat prevederile legale privind desfășurarea examenului, în special în ceea ce privește proba verbală, cât și evident cea scrisă. Conform Regulamentului aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 631/2017, sunt stabilite reguli clare și precise privind procedura de examinare menite să asigure transparența, obiectivitatea și echitatea acestui proces. Conform pct. 49 din Regulament, în cadrul probei verbale, candidatul răspunde la subiectele pe care le-a selectat personal, în mod aleatoriu, din mai multe variante secretizate puse la dispoziția acestuia. Expunerea răspunsului începe cu primul subiect și continuă în ordinea subiectelor. Durata expunerii candidatului este de maximum 15 minute pentru fiecare subiect și poate fi extinsă de Comisia de Licențiere în cazul adresării întrebărilor de concretizare a răspunsurilor. Aceste reguli sunt concepute pentru a asigura un proces de examinare corect și transparent, eliminând orice posibilitate de influență subiectivă sau de favoritism. Schimbarea întrebărilor selectate aleatoriu subminează aceste principii fundamentale, introducând incertitudine și imprevizibilitate în evaluare, ceea ce pune în pericol obiectivitatea și corectitudinea întregului proces. Este imperativ ca aceste proceduri să fie respectate întocmai pentru a garanta un tratament echitabil pentru toți candidații. De către Comisia de Licențiere, nu au fost respectate prevederile legale ce vizează desfășurarea examenului. La proba verbală, conform pct. 49 din Regulament, candidatul trebuie să răspundă la subiectele pe care Ie-a selectat personal, în mod aleatoriu, din mai multe variante secretizate puse la dispoziția acestuia. În cazul său, întrebările au fost împărțite în seturi înainte de începerea examenului și a fost obligată de Comisia de Licențiere să aleagă câte o întrebare din fiecare set, contrar prevederilor normative. Această acțiune reprezintă o încălcare gravă a regulilor stabilite pentru desfășurarea examenului, astfel cum sunt specificate în ordinul Ministrului Justiției nr. 631/2017. Regulamentul stipulează clar că subiectele trebuie selectate aleatoriu și în prezența candidaților pentru a asigura transparența și echitatea. Schimbarea modului de selectare a întrebărilor, prin împărțirea acestora în seturi și impunerea unei selecții restrictive, subminează acest proces, introducând posibilitatea subiectivismului și favorizării unor candidați. Conform pct. 49, expunerea răspunsului trebuie să înceapă cu primul subiect și să continue în ordinea subiectelor, cu o durată de maximum 15 minute pentru fiecare subiect, extensibilă doar în cazul adresării întrebărilor de concretizare a răspunsurilor. Această practică contravine principiilor de obiectivitate și echitate și afectează corectitudinea evaluării.

În acest context, de către Comisia de Licențiere, nu au fost respectate prevederile legale ce vizează desfășurarea examenului. La proba verbală, conform pct. 49 din Regulament, candidatul trebuie să răspundă Ia subiectele pe care le-a selectat personal, în mod aleatoriu, din mai multe variante secretizate puse la dispoziția acestuia. Întrebările au fost împărțite în seturi înainte de începerea examenului și a fost obligată de Comisia de Licențiere să aleagă câte o întrebare din

fiecare set, contrar prevederilor normative. Această acțiune reprezintă o încălcare gravă a regulilor stabilite pentru desfășurarea examenului, astfel cum sunt specificate în ordinul Ministrului Justiției nr. 631/2017. Modificarea modului de selectare a întrebărilor, prin împărțirea acestora în seturi și impunerea unei selecții restrictive, contravine principiilor de obiectivitate și echitate și afectează corectitudinea evaluării. Deopotrivă proba verbală, prevăzută la pct. 6 din Regulament, constă în răspunsul la două subiecte teoretice din activitatea notarială. Scopul acestei probe, conform pct. 11, este verificarea cunoștințelor candidatului din domeniul activității notariale. În cadrul acestei etape, membrii Comisiei de Licențiere pot adresa candidatului întrebări de concretizare a răspunsurilor la subiectele de la proba verbală. Aceasta asigură o evaluare comprehensivă și detaliată a competențelor teoretice ale candidatului în domeniul activității notariale. Potrivit art. 4 din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, activitatea notarială se realizează prin întocmirea de către notar a actelor notariale, prin îndeplinirea acțiunilor și procedurilor notariale și oferirea consultațiilor notariale, în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute de lege. În cadrul probei verbale, a avut impresia că Comisia de Licențiere a intenționat să creeze condițiile necesare pentru a declara nulitatea acesteia. Această suspiciune se bazează pe natura și conținutul întrebărilor adresate în timpul probei. De exemplu, prima întrebare intitulată ”Răspunderea notarului stagiar” nu vizează în mod în nici un mod activitatea notarială efectuată de notarii titulari și nu testează competențele esențiale necesare pentru exercitarea acestei profesii. Conform Regulamentului privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 631/2017, proba verbală are drept scop verificarea cunoștințelor candidatului din domeniul activității notariale. Aceasta presupune răspunsuri la subiecte teoretice și practice care reflectă în mod direct atribuțiile și responsabilitățile notarului în exercitarea funcției sale. Întrebarea ”Răspunderea notarului stagiar” deviază total de la acest scop, concentrându-se pe aspecte legate de formarea și evaluarea stagiarilor, care, deși relevante în cadrul pregătirii profesionale, nu reflectă competențele fundamentale necesare pentru practica notarială de zi cu zi. Această întrebare nu testează cunoștințele candidatului referitoare la acte notariale, proceduri notariale, aplicarea legilor civile și comerciale sau alte aspecte esențiale ale profesiei de notar. Mai mult, prin includerea unor întrebări care nu sunt direct relevante pentru activitatea notarială, Comisia de Licențiere a încălcat principiul proporționalității și al corectitudinii procedurii de examinare. Conform pct. 49 din Regulament, subiectele probei verbale trebuie să fie selectate aleatoriu din mai multe variante secretizate puse la dispoziția candidatului, și trebuie să vizeze direct activitatea notarială. Orice abatere de la aceste principii poate compromite integritatea și echitatea examenului. Aceste aspecte indică o posibilă intenție de a influența negativ rezultatul probei verbale. Testarea cunoștințelor unui candidat cu întrebări care nu reflectă în mod corespunzător activitatea notarială duce la o evaluare incorectă și nejustă a competențelor acestuia. Astfel, se ridică întrebări serioase privind obiectivitatea și imparțialitatea Comisiei de Licențiere. În concluzie, pentru a asigura un proces de examinare echitabil și conform legislației, întrebările adresate în cadrul probei verbale trebuie să reflecte direct și în mod clar competențele și cunoștințele necesare pentru exercitarea activității notariale. Orice deviere de la acest principiu

subminează încrederea în integritatea examenului și poate fi interpretată ca o tentativă de a influența rezultatul în mod nejustificat.

În literatura juridică, contenciosul referitor la exercitarea unei profesii, în special atunci când este vorba despre profesii liberale, prezintă aspecte patrimoniale. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a fost nevoită să răspundă la întrebarea dacă asemenea litigii privesc ”drepturi și obligații civile”. Soluția de principiu dată de CEDO, în cauza Kanig contra Germaniei, referitoare la profesia de medic, arată că această profesie face parte din profesiile liberale tradiționale și că, odată autorizat, medicul este liber să profeseze sau nu, iar în ipoteza afirmativă, să asigure tratamentul clienților săi pe bază de contract, indiferent de raporturile de asigurare socială în materie. Faptul că medicul veghează la sănătatea populației, stabilind astfel o anumită responsabilitate socială, nu impietează asupra ”caracterului privat” al exercitării activității de medic. În aceste condiții, nu interesează natura administrativă a organelor chemate să soluționeze litigiile privitoare la exercitarea profesiei și faptul că ele acționează în acest domeniu ca autorități competente în ”exercițiul puterii publice”. Chiar dacă după ce s-au pronunțat într-un asemenea litigiu organismele profesionale sunt chemate să se pronunțe și jurisdicțiile administrative, în baza prevederilor art. 6 alin. 1 din Convenție, singurul aspect pertinent este acela că în asemenea situații ”contestațiile” au ca obiect determinarea existenței unor drepturi cu caracter privat. În cazul profesiunii de avocat, CEDO a constatat că pentru a răspunde la întrebarea dacă asemenea litigii privesc ”drepturi și obligații civile”, pot fi luate în considerare atât aspecte de drept public, cât și aspecte de drept privat. Curtea a subliniat că această profesie este ”în mod tradițional o profesie liberală” și că, în afara desemnării ca apărător din oficiu, un avocat își constituie clientela fără intervenția vreunei autorități publice, cu onorarii stabilite liber. Cabinetul și clientela avocatului sunt ”elemente patrimoniale, asupra cărora el are un drept de proprietate”, având un caracter de drept civil, în sensul art. 6 alin. 1 din Convenție.

În ceea ce privește accesul la profesiunea de expert contabil, CEDO a arătat că controlul asupra nivelului de cunoștințe necesare spre a fi primit în profesiune implică aspecte de drept civil. În cauza van Marie contra Olandei, reclamanții au invocat faptul că aplicarea unor dispoziții din legea națională de control al competenței lor profesionale și îndepărtarea lor din profesiune ca necorespunzători profesional se încadrează în ”categoria contestațiilor privitoare la un drept civil”, în sensul art. 6 alin. 1 din Convenție. Curtea a constatat că normele naționale aplicabile prevedeau competența unei ”comisii de recurs” îndreptățită să verifice atât ”regularitatea procedurii desfășurate în fața comisiei de admitere în profesiune”, cât și ”îndeplinirea de către candidați a condițiilor legale de înmatriculare”. Sub primul aspect, Comisia de recurs trebuia să statueze asupra unor eventuale vicii de procedură în desfășurarea concursului. Fiind, așadar, vorba de elemente referitoare la luarea unor decizii cu caracter jurisdicțional, se poate spune că acestea se încadrează în categoria elementelor ce pot fi contestate, ele căzând sub incidența prevederilor art. 6 alin. 1 din Convenție. Sub cel de-al doilea aspect - controlul reunirii condițiilor legale de înmatriculare - Curtea a reținut că acest control poate îngloba unele analize de fapt și de drept susceptibile de apreciere jurisdicțională și anume: interpretarea exigențelor legii, durata exercitării profesiei, existența titlurilor și atestărilor

necesare pentru controlul competenței profesionale. În ceea ce privește însă ”evaluarea cunoștințelor și a experienței necesare pentru exercitarea unei anumite profesii”, acesta reprezintă un aspect care se apropie de un examen de tip școlar sau universitar, activitate care nu mai este de competența normală a unui judecător care este învestit, de regulă, cu soluționarea unui diferend, cât și de garanțiile instituite de art. 6 alin. 1 din Convenție. Așa încât, o asemenea activitate de evaluare a cunoștințelor și experienței profesionale nu este de natură să se aplice ”litigiilor” ce ar putea apărea în această materie.

În cauza sus-menționată reclamanții nu au invocat existența vreunei iregularități de procedură și nici nu au pus în discuție aspecte de ordin jurisdicțional, ci au reproșat comisiei de admitere faptul că le-a subapreciat competențele profesionale. Or, în aceste condiții, nefiind vorba despre o ”contestație” în sensul art. 6 alin. 1 din Convenție, contestația urmează a fi respinsă. Iar, faptul că în dreptul intern ”comisia de recurs”, instituită de legea națională, are caracterul unui ”tribunal” nu este de natură să conducă la o altă concluzie. Această jurisprudență a fost reconfirmată de Curte într-o altă cauză în care a decis că și în situația în care s-ar considera că ”un examen al candidaturii unei persoane la înscriere pe tabloul ordinului național de expert contabil, efectuat de comisiile regionale și cea națională, instituite în acest scop, diferă de cel pe care-l fac juriile pentru examenele profesionale de intrare în diverse ordine profesionale, în realitate este vorba totuși de o procedură privitoare la evaluarea cunoștințelor și experienței unui candidat, asemănătoare examenului de tip școlar sau universitar, care - așadar - nu intră în domeniul de aplicare a art. 6 alin. 1 din Convenție.” Curtea a statuat, în această privință, că o asemenea atribuire de competență în materie nu este, prin ea însăși, contrară dispozițiilor Convenției care, totuși, impune ca să fie respectată o anumită regulă: ori jurisdicțiile ordinelor profesionale îndeplinesc exigențele art. 6 alin. 1 din Convenție, ori, dacă nu le îndeplinesc, legea națională trebuie să admită accesul, într-o a doua etapă, la un organ de plină jurisdicție, care prezintă toate garanțiile pe care le impune acest text. (A se vedea CEDO, hotărârea din 10 februarie 1983, în cauza Albert și Le Compte contra Belgiei, Seria A nr. 58, paragr. 29; CEDO, hotărârea din 22 noiembrie 1995, în cauza Bryan contra Regatului Unit, Seria A nr. 335-A, paragr. 40).

Având în vedere jurisprudența CEDO, este imperativ ca instanța de judecată să acționeze ca un organ de plină jurisdicție atât asupra procedurii, cât și asupra notelor, având competența și responsabilitatea de a asigura un control riguros și obiectiv al procedurii de evaluare a examenului de calificare în profesia de notar. Conform prevederilor legale și principiilor stabilite de CEDO, instanța de judecată trebuie să verifice atât corectitudinea procedurii desfășurate în fața Comisiei de Licențiere, cât și îndeplinirea condițiilor legale de evaluare a cunoștințelor și competențelor profesionale. Este esențial ca instanța de judecată să examineze toate aspectele procedurale și de fond ale concursului, asigurându-se că evaluarea candidaților este făcută în mod transparent, echitabil și conform standardelor de legalitate. În acest context, instanța de judecată trebuie să fie atentă la respectarea principiului egalității de tratament și să remedieze orice nereguli care ar putea compromite corectitudinea și obiectivitatea evaluării. Majorarea notei la proba scrisă a fost de 6 puncte, reprezentând o creștere de peste 85%, și în cazul în care

toți membrii Comisiei de Licențiere au acordat o notă inițială nejustificat de mică, se impune un control detaliat și independent al procedurii. Astfel instanța de judecată trebuie să investigheze și să corecteze orice abateri de la normele legale, asigurându-se că evaluarea finală reflectă cu adevărat competențele și cunoștințele candidatei, conform exigențelor stabilite pentru concursuri și examene profesionale, similare celor din învățământul școlar sau universitar. Cu privire la existența unor garanții procedurale efective, Curtea Constituțională a Republicii Moldova (HCC 18/2018, §62, 63) a reținut că prestațiile subiecților hotărârilor Comisiei de Licențiere evident nerezonabile trebuie reevaluate, prin verificarea lucrării scrise și a înregistrărilor audio ale răspunsului prezentat la proba orală de către o comisie independentă, alta decât Comisia de Licențiere. Reținându-se și faptul că această comisie independentă trebuie să fie și plenipotențială. Cu privire la contestarea în ordinea contenciosului administrativ, Curtea Constituțională a Republicii Moldova (HCC 23g/2020t §35) a reținut că procedura prealabilă este o procedură grațioasă, care nu presupune implicarea unui organ cu atribuții jurisdicționale, ci chiar a aceluiași organ care a emis actul administrativ sau a organului ierarhic superior. Astfel din analiza prevederilor deciziilor Curții Constituționale enunțate înalta Curtea în cazul de față revendică dreptul plin potențial, de plină jurisdicție instanței de judecată-or Comisia de Licențiere nu poate fi judecător în propria cauză, iar Comisia de Contestație nu garantează un remediu efectiv. O argumentare suplimentară este expusă și de către Comisia de Contestație în hotărârea sa nr. 1 din 30 iulie 2024 privind rezultatele examinării contestației candidatei Macar Lucia. Unde Comisia de Contestație face referire la prevederile art. 24 alin. (1), (4) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016, cu privire la organizarea activității notarilor, Comisia de Licențiere se formează prin ordinul ministrului justiției și este compusă din 7 membri: 3 membri aleși de către Adunarea Generală a Notarilor, 4 membri desemnați de către Ministerul Justiției, dintre care un reprezentant din rândul societății civile selectat prin concurs de către Ministerul Justiției. Prin ordin al ministrului justiției, conform ordinii și procedurii stabilite la alin. (1), sunt numiți și cei 7 membri supleanți ai Comisiei de licențiere. Potrivit art. 25 din aceeași lege, ședințele Comisiei de Licențiere sunt deliberative dacă la ele participă cel puțin 4 membri. Hotărârile Comisiei de Licențiere se adoptă prin votul majorității membrilor numiți. În cazul în care un membru al Comisiei de Licențiere este în conflict de interese, acesta este obligat să se abțină de la examinare sau poate fi recuzat printr-o hotărâre a Comisiei de Licențiere. Membrul recuzat este substituit de un membru supleant. În conformitate cu ordinul nr. 641 din 11 august 2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de licențiere a activității notariale și procedura de selectare a membrilor, Comisia este compusă din 7 membri, conform repartizării prevăzute la art. 24 alin. (1) din Lege. Componența nominală a Comisiei, inclusiv desemnarea celor 7 membri supleanți ai Comisiei, se aprobă prin ordinul ministrului justiției. Ședința Comisiei este deliberativă dacă la ea sunt prezenți cel puțin 4 membri ai acesteia. Hotărârile Comisiei se adoptă cu votul majorității membrilor numiți. Mai mult, potrivit pct. 19. 2); 22 din Regulament, Comisia are următoarele atribuții: desfășoară examenul de calificare în profesia de notar și aprobă rezultatele acestuia. Membrii Comisiei au următoarele obligații: 1) să exercite atribuțiile în conformitate cu legislația; 2) să participe la ședințele

Comisiei, să examineze dosarele de participare la examen/concurs, să verifice lucrările candidaților la examen/concurs; 3) să participe la adoptarea hotărârilor și/sau deciziilor Comisiei. La fel, potrivit pct. 25; 27; 28 din Regulament, membrii Comisiei și, după caz, membrii supleanți se anunță despre data, ora și locul convocării ședinței, ordinea de zi cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședință. În cazul imposibilității participării la ședință din motive întemeiate, membrul Comisiei informează președintele, secretarul Comisiei și membrul său supleant despre acest fapt cu 2 zile lucrătoare înainte de data desfășurării ședinței Comisiei. Membrul supleant ia locul membrului Comisiei în cazurile prevăzute la pct. 8 subpct. 2)-6), pct. 21 subpct. 5), pct. 22 subpct. 4). Potrivit pct. 55. din Regulament, nota la proba scrisă și nota la proba verbală reprezintă media aritmetică a punctajelor totale acordate de către fiecare membru al Comisiei de Licențiere și se înscrie în centralizatorul comun al notării probei scrise/probei verbale, prevăzut în anexa nr. 4, care se semnează de membrii Comisiei de Licențiere. Nota se calculează la nivelul sutimilor.

Drept urmare, obligația de a desfășura examenul de calificare în profesia de notar, de a aproba rezultatele acestuia și de a participa la acest proces, să verifice lucrările candidaților la examen/concurs, îi revine Comisiei în componența sa deplină prevăzută la art. 24 alin. (1), (4) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016. Toate aceste prevederi legale sunt menite pentru a asigura desfășurarea examenului de calificare în profesia de notar și procedura de evaluare a rezultatelor examenului de către Comisia de Licențiere componența sa deplină. La rândul său, candidatul aspirant la funcția de notar, are dreptul absolut să fie notat la proba scrisă și proba verbală de către fiecare membru al Comisiei de Licențiere, adică de Comisia de Licențiere în componența legală deplină, iar lipsa unui membru Comisia de Licențiere îl dezavantajează pe candidat. Or, având în vedere că nota la proba scrisă și nota la proba verbală reprezintă media aritmetică a punctajelor totale acordate de către fiecare membru al Comisiei de Licențiere, rezultatul mediei aritmetice în anumite condiții, poate varia spre creștere, în dependență de numărul persoanelor din a căror note este formată media dată. Raportat la caz, a obținut următorul punctaj rezultând din suma notelor de evaluare a răspunsului la fiecare subiect a probei verbale: 8+8+9+9+9 = 43, media aritmetică fiind 8,6. În cazul în care erau prezenți toți membrii Comisiei de Licențiere și candidata obținea încă doua evaluări cu punctajul 9 (or, acesta este punctajul oferit de majoritatea membrilor Comisiei), atunci media aritmetică era nota 8,71. Iar în cazul în care erau prezenți toți membrii Comisiei de Licențiere și candidata obținea încă două evaluări cu punctajul 10, atunci media aritmetică era nota 9. Analizând hotărârile de Comisiei de Licențiere plasate pe pagina web a Ministerului Justiției, Comisia de Contestație a constatat că membrul de Comisiei de Licențiere, Bloșenco Andrei, a fost absent la ședințele din 14.11.2023; 15.02.2024; 02.05.2024; 30.05.2024; 03.06.2024; 04.06.2024; 11.06.2024; 25.06.2024; 01.07.2024; 08.07.2024; 16.07.2024. Deci, membrul Bloșenco Andrei a absentat la 11 ședințe consecutive a de Comisiei de Licențiere, adică la toate ședințele despre care există informație și la 10 ședințe consecutive până la ședința din 16 iulie 2024. Potrivit pct. 3) din răspunsul Comisiei de Licențiere din 29 iulie 2024, la cererea formulată de Comisia de Contestație, referitor la participarea dlui Bloșenco Andrei la ședințe, dlui a fost informat de fiecare dată despre

convocarea ședințelor, așa cum prevede Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de licențiere a activității notariale și procedura de selectare a membrilor Comisiei de licențiere a activității notariale, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 641/2017, dar dlui nu s-a prezentat și nici nu a anunțat că nu va participa la ședințe pentru a fi asigurată prezența supleantului, deși membrul supleant al dlui Bloșenco Andrei - dna Golubciuc Olga a comunicat secretarului că nu va mai participa la nici o ședință, din cauza stării sănătății", avându-se în vedere din răspunsul Comisiei, ca și cum aceasta a mai participat la ședințele anterioare în calitatea sa de membru supleant. Totodată studiind procesul-verbal al ședinței Comisiei de Licențiere din 16 iulie 2024, privind desfășurarea etapei II - proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar, în temeiul hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 iulie 2024, Comisia de Contestație a stabilit că la data de 16 iulie 2024, proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar, cu participarea candidatei Macar Lucia, s-a desfășurat în absența a doi membri a Comisiei de Licențiere și anume: Bloșenco Andrei și Obadă Constanța. În acest sens, având în vedere că pentru ședința din 16 iulie 2024, era clar că membrul Comisiei de Licențiere, Obadă Constanța, este în imposibilitate să participe la ședință și a solicitat înlocuirea ei cu supleanta sa (Secrieru Iana), totuși în procesul-verbal al ședinței Comisiei de Licențiere din 16 iulie 2024, este menționea despre absența dnei Obadă Constanța și nu despre absența supleantei sale (Secrieru Iana). Acest fapt atestă că secretariatul contrar prevederilor normative, nu a asigurat informarea supleantei și completarea Comisiei de Licențiere cu membrul supleant. Mai mult decât atât, încă la data de 08 iulie 2024, era cunoscut faptul că membrul Comisiei de Licențiere - Bloșenco Andrei, a fost absent la ședințele din 14.11.2023; 15.02.2024; 02.05.2024; 30.05.2024; 03.06.2024; 04.06.2024; 11.06.2024; 25.06.2024; 01.07.2024, adică a absentat la 9 ședințe consecutive până la ședința din 08 iulie 2024, acest fapt vădește cel puțin despre renunțare benevolă la calitatea de membru al Comisiei de Licențiere – Bloșenco Andrei, la fel și faptul că a absentat nemotivat la două ședințe consecutive. Totodată se cunoștea că membrul supleant dna Golubciuc Olga a comunicat secretarului că nu va mai participa la nici o ședință, din cauza stării sănătății, adică a renunțat benevol la calitatea de membru Comisiei de Licențiere. Prin urmare, la data de 08 iulie 2024, deja erau prezente temeiurile de încetare a mandatului membrului și membrului supleant al Comisiei de Licențiere – Bloșenco Andrei și Golubciuc Olga. Cu toate acestea, Comisia de Licențiere și secretariatul acesteia, nu luat măsuri pentru a asigura deplinătatea Comisiei de Licențiere în componența prevăzută la art. 24 alin. (1) din Legea nr. 69/2016 și nu a solicitat Ministrului Justiției să intervină în acest sens. Totodată, nu este clar motivul neprezentării în ședința din 16 iulie 2024, a membrei supleante a membrului Comisiei de Licențiere – Obadă Constanța. Este relevant și faptul că deși prin răspunsul din 29 iulie 2024, la cererea formulată de Comisia de Contestație, Comisia de Licențiere susține că secretariatul a informat membrii supleanți, totuși se atestă că Comisiei de Licențiere și secretariatul acesteia nu a luat măsuri suficiente și reale pentru a asigura componența integrală a Comisiei de Licențiere pentru proba verbală a candidatei Macar Lucia, fapt confirmat și prin procesul-verbal al ședinței Comisiei de Licențiere din 16 iulie 2024, în care sunt indicați ca fiind absenți membrii Comisiei de Licențiere, Obadă Constanța și Bloșenco Andrei, deși trebuia să fie

indicată absența supleanților lor, care le- au luat locul conform pct. 27, 28 din Regulamentul OMJ641/2017, dacă aceștia au fost informați despre desfășurarea ședinței și necesitatea acestora de a participa la ședința stabilită. La caz, însă, secretariatul Comisiei de Licențiere nu a prezentat proba informării membrilor supleanți pentru ședința din data de 16 iulie 2024.

În această ordine de idei, potrivit pct. 32 din Regulamentul OMJ631/2017, a doua etapă a examenului se desfășoară în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la întocmirea centralizatorului comun al notării probei scrise în conformitate cu prevederile pct. 55. Având în vedere că centralizatorul comun al notării probei scrise, întocmit conform pct. 76/1 din Regulamentul OMJ631/2017, a fost întocmit la data de 08 iulie 2024, iar potrivit hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 iulie 2024 desfășurarea etapei II - proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar pentru Macar Lucia a fost stabilită pentru data de 16 iulie 2024, adică peste 6 zile lucrătoare, chiar dacă la data respectivă nu erau prezenți doi membri ai Comisiei de Licențiere și supleanții lor, totuși Comisia de Licențiere a avut suficient timp, adică încă 9 zile lucrătoare, pentru a stabili desfășurarea etapei II - proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar pentru Macar Lucia, pentru o dată ulterioară, cu asigurarea componenței depline a Comisiei de Licențiere. Regulamentul OMJ631/2017, operează cu noțiunea de ”Hotărâre a Comisiei de Licențiere a profesiei de notar și/sau a Comisiei de Contestație”, la punctele 19; 60; 69/1; 76; 77; 76/1; 78/1; 78/2; 79; 80; 82. Totodată, potrivit p. 55 din Regulamentul OMJ631/2017, nota la proba scrisă și nota la proba verbală reprezintă media aritmetică a punctajelor totale acordate de către fiecare membru al Comisiei de Licențiere Deci, nu se menționează că nota la proba verbală reprezintă media aritmetică a punctajelor acordate de membrii prezenți ai Comisiei de Licențiere. La fel, potrivit pct. 54-59 din Regulamentul OMJ631/2017, este stabilită procedura de evaluare și notare, a răspunsului la proba verbală și anume: mai întâi în baza borderourilor de notare a probei scrise/probei verbale se întocmește centralizatorul notării probei scrise/probei verbale; apoi, nota la proba verbală reprezintă media aritmetică a punctajelor totale acordate de către fiecare membru al Comisiei de Licențiere și se înscrie în centralizatorul comun al notării probei scrise/probei verbale, prevăzut în anexa nr. 4, care se semnează de membrii Comisiei de Licențiere. Nota se calculează la nivelul sutimilor; apoi, după completarea centralizatorului comun al notării probei scrise, lucrările se descifrează și rezultatele se indică în centralizatorul nominal prevăzut în anexa nr. 5, care se semnează de membrii Comisiei de Licențiere; apoi, pe baza centralizatoarelor comune întocmite separat pentru probele scrisă și verbală se întocmește centralizatorul nominal pentru ambele probe, conform anexei nr. 5; apoi, pe baza centralizatorului nominal se întocmește tabelul de totalizare a rezultatelor etapelor examenului, conform anexei nr. 6, care se semnează pe fiecare filă de membrii Comisiei de Licențiere; și numai după aceste etape, Comisia de Licențiere adoptă hotărârea privind rezultatele examenului se publică pe pagina web a Ministerului Justiției. Drept urmare, evaluarea răspunsurilor candidaților la proba scrisă și verbală și hotărârea Comisiei de Licențiere privind rezultatele examenului, se efectuează la etape diferite. Totodată, evaluarea răspunsurilor candidaților la proba scrisă și verbală, se efectuează de toți membrii Comisiei de

Licențiere desemnați, iar hotărârea Comisiei de Licențiere privind rezultatele examenului poate fi adoptată cu votul majorității membrilor Comisiei de Licențiere desemnați.

Având în vedere motivele de fapt și de drept invocate Comisia de Contestație a constatat încălcarea procedurii de organizare și desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar, etapa II - proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar din 16 iulie 2024, în privința candidatei Macar Lucia, în partea examinării și evaluării acesteia de o Comisie de Licențiere incompletă în componență numerică contrară prevederilor art. 24 din Legea nr. 69/2016, pct. 55 din Regulamentul nr. OMJ631/2017, pct. 3; 22 sbp. 2), 3); 25; 27; 28; din Regulamentul OMJ641/2017. Astfel lui Macar Lucia i-a fost încălcat dreptul de a fi notată la proba verbală de către fiecare membru al Comisiei de licențiere, adică în componența legală deplină. Comisia de Contestație indică că încălcările a procedurii de organizare și desfășurare a examenului constatate constituie un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare. În această parte Comisia de Contestație a considerat întemeiată contestația depusă de candidata Macar Lucia și în legătură cu aceasta Comisia de Contestație, urma să sesizeze Comisia de Licențiere, în vederea examinării posibilității anulării rezultatelor examenului, în privința candidatei Macar Lucia. Informații despre faptul dacă a fost sesizată sau nu Comisia de Licențiere nu are, or nu i s-a comunicat o careva soluție/opinie pe marginea viciului deosebit de grav invocat și depistat per final. Totuși urmează a menționa că prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 august 2024 conform pct. 1 s-au constatat existența temeiurilor pentru anularea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 5 iunie - 16 iulie 2024 în privința candidaților Chește Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina, iar conform pct. 2 s-au anulat rezultatele examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 5 iunie - 16 iulie 2024, în privința lui Chește Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina. Motivarea principală în vederea emiterii hotărârii date fiind faptul că Comisiile de contestație au majorat notele unor candidați fără a oferi justificări adecvate și motivate, conform cerințelor din Regulament.

Această lipsă de motivare afectează legalitatea procedurii și rezultatele examenului, iar Comisia de Licențiere a considerat că aceste acțiuni au fost arbitrare, ceea ce a condus la vicierea gravă a procesului de organizare și desfășurare a examenului. Comisia de Licențiere, în hotărârea nr. 2 din 08 august 2024, subliniază că dreptul la contestare face parte integrantă din procedura de examen, conform prevederilor Regulamentului privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 631/2017. Acest Regulament stipulează că orice candidat poate contesta notele obținute sau aspectele procedurale ale examenului. Examinarea contestațiilor este realizată de către o Comisie de Contestație, ale cărei decizii au un impact direct asupra rezultatelor finale ale examenului. Prin urmare, contestarea reprezintă un element fundamental al procedurii administrative aferente examenului, garantând corectitudinea și legalitatea acestuia. Comisia de Licențiere subliniază că integrarea contestării în procedura de examen este fundamentată juridic pe dreptul la contestare, prevăzut explicit în Regulament. Modul de desfășurare a acestei etape este guvernat de aceleași norme și

principii aplicabile celorlalte etape ale examenului. Astfel, contestarea devine esențială pentru validarea rezultatelor examenului și pentru asigurarea respectării drepturilor candidați lor în cadrul procesului administrativ. De asemenea, Comisia de Licențiere accentuează importanța respectării stricte a Regulamentelor și a motivării adecvate a deciziilor luate de Comisia de Contestație, având în vedere că orice omisiune sau abuz poate compromite legalitatea și corectitudinea întregului proces de evaluare. Cu toate acestea, se remarcă faptul că Comisia de Licențiere nu și-a motivat acordarea notelor sau punctajului conform propriilor standarde invocate pe care le consideră corecte și le consideră de ultimă instanță, și pe care le solicită de la Comisia de Contestație. Din informațiile disponibile, se pare că modul de acordare a punctajului de către cele două comisii este similar, dacă nu identic. În absența unui barem specific pentru proba verbală, solicitarea unei abordări diferite de către autoritatea publică responsabilă de procesul administrativ este problematică și tendențioasă, motive pentru care este cel puțin alogică motivare expusă. Presupunând însă că actul administrativ este legal și că procedura de contestare, ca parte componentă a examenului de calificare în profesia de notar, a fost viciată, nu ar fi justificată anularea integrală a rezultatelor examenului, fiind astfel afectat dreptul candidaților excluși din motive ce nu depind de ei. Răspunsul este redat însuși de către Comisia de Licențiere la pct. 46 din hotărârea nr. 2 din 08 august 2024, citează: ”Raportând prevederile art. 118 alin. (1) - alin. (3) din Codul administrativ și prevederile pct. 73 din Regulament la procedura administrativă desfășurată de Comisia de Licențiere în cadrul desfășurării examenului de calificare în profesia de notar, constatăm că, obligația de motivare a actelor emise în cadrul acestei proceduri aparține atât Comisiei de Licențiere, cât și Comisiei de Contestație, astfel, omisiunea Comisiei de Contestație, de a motiva și justifica în deciziile proprii emise asupra contestațiilor candidaților Chește Sergiu, Drăgan Ludmila, Marinescu Galina și Macar Lucia prin care au modificat notele acestora la probele scrisă sau verbală, afectează legalitatea eventualei hotărâri de aprobare a tuturor rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar și admiterea în profesia de notar a unor candidați a căror evaluare s-a întemeiat pe o operațiune administrativă afectată de vicii de legalitate. Deopotrivă întinderea viciului asupra întregului examen Comisia de Licențiere se expune amplu și la pct. 48, citează: ”Prin urmare, se ajunge la concluzia fără echivoc că activitatea desfășurată de Comisia de Contestație produce efecte nemijlocite asupra procedurii de organizare și desfășurare a examenului pentru calificarea în profesia de notar, afectând într-o măsură semnificativă rezultatele finale ale acestuia, motiv pentru care, așa cum s-a remarcat și anterior, aceasta urmează a se realiza cu stricta respectare a prevederilor Regulamentului, dar și ale Codului administrativ. Aceste aspecte enunțate urmează a fi coroborate cu prevederile Regulamentului privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 631 din 07 august 2017, care la pct. 80 indică, citează: ”Hotărârea Comisiei de Licențiere pentru aprobarea rezultatelor examenului conține lista cu rezultatele finale ale examenului, în care se menționează, pentru fiecare candidat admis la examen, media obținută la probele scrisă și verbală, inclusiv după soluționarea contestațiilor. Din această situație reiese că, în final, candidații Chește Sergiu, Drăgan Ludmila, Marinescu Galina și Macar Lucia

au fost admiși la examenul de calificare în profesia de notar. Cu toate că rezultatele acestora au fost anulate fără a fi din vina lor, Comisia de Licențiere a aprobat rezultatele examenului. Mai mult, Comisia a anunțat organizarea concursurilor pentru suplinirea locurilor vacante de notar, care vor avea loc la data de 16 septembrie 2024, în incinta Ministerului Justiției, situat în mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 82, confirmând astfel desfășurarea examenului.

Analizând Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr. 631 din 07 august 2017, se observă că examenul poate avea două posibile rezultate pentru candidați: fie emiterea unei hotărâri de admitere (conform pct. 80), fie emiterea unei decizii de nepromovare (conform pct. 59 și 78), în cazul candidaților Chește Sergiu, Drăgan Ludmila, Marinescu Galina și Macar Lucia, nu a fost emisă nici hotărârea de admitere, nici decizia de nepromovare. Deopotrivă având în vedere importanța protejării securității juridice și respectarea puterii lucrului decis, orice act administrativ care contravine acestor principii trebuie să fie justificat de temeiuri solide și bine fundamentate. Este absolut clar că aplicarea prevederilor legale privind contenciosul administrativ în acest caz trebuie să constituie un remediu eficient pentru persoanele vătămate în drepturile lor printr-un act administrativ nelegal. Iar corectarea imediată a neregulii constatate și anularea actului nelegal sunt esențiale anume cazului dat, fără a oferi autorității o a doua șansă de a emite un nou act discreționar, atât timp cât alți candidați au avut o protejare ai drepturilor sale în comparație cu cei ai căror rezultate au fost anulate din motive ce nu țin de dânșii personal, Or scopul contenciosului administrativ este protejarea indivizilor împotriva abuzurilor autorităților publice, iar atunci când se constată existența unui astfel de abuz, autoritatea publică este obligată să anuleze actul administrativ ne legal și să ia măsuri suplimentare pentru a repara drepturile încălcate. Analizând situația de fapt precedentă emiterii actului administrativ individual contestat (admiterea la examenul de calificare, promovarea examenului, existența actelor administrative favorabile și neanulate, anularea rezultatelor examenului pentru unii candidați din motive care nu le sunt imputabile, aprobarea rezultatelor pentru alți candidați și anunțarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante), autoritatea publică investită cu această problemă, în fața Comisiei de Licențiere, trebuie să respecte principiul securității juridice. Principiu care impune respectarea normelor de accesibilitate și previzibilitate, ceea ce conduce inevitabil la necesitatea anulării hotărârii nr. 1 din 16 iulie 2024 pentru a restabili ordinea legală și a proteja drepturile candidaților afectați. Per general securitatea juridică, recunoscută ca un principiu general al dreptului, face parte integrantă din noțiunea de legalitate și impune ca autoritatea publică să aplice măsurile cu echitate și discernământ. Iar în situația în care rezultatele unor candidați au fost anulate fără a li se putea imputa vreo vină, este esențial să se recunoască teoria drepturilor câștigate, care conferă acestor rezultate un caracter intangibil. în acest sens autoritatea publică nu poate modifica aceste rezultate decât în condiții strict reglementate, fiind obligată să mențină în vigoare actele administrative și să țină cont de efectele juridice pe care acestea le-au produs. Conform prevederilor art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are ca scop principal reglementarea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea

asigurării respectării drepturilor și libertăților persoanelor fizice și juridice, ținând cont de interesul public și de regulile statului de drept. Acest articol subliniază importanța ca toate acțiunile autorităților publice să fie în conformitate cu legea, un aspect esențial în evaluarea legalității oricărui act administrativ. De asemenea, art. 16 din Codul administrativ prevede că autoritățile publice au un drept discreționar care le permite să aleagă între mai multe soluții posibile atunci când aplică o dispoziție legală. Totuși, exercitarea acestui drept nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. În cazul de față actul administrativ contestat a fost emis fără a respecta aceste cerințe fundamentale, deoarece decizia de anulare a rezultatelor unor candidați nu a fost suficient justificată și a fost aplicată într-o manieră arbitrară, afectând drepturile legitime ale candidaților. Art. 17 definește dreptul vătămat ca orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia i se aduce atingere prin activitate administrativă. în acest sens fiind absolut cert faptul că hotărârea contestă încalcă direct drepturile candidaților vizați, prin anularea nejustificată a rezultatelor lor, în absența unor motive legale clare și bine întemeiate și fără oferirea unui remediu efectiv just. În contextul interesului public, definit de art. 18, este evident că anularea nejustificată a rezultatelor examenului nu servește acest interes. în schimb, afectează ordinea de drept, drepturile și libertățile persoanelor implicate, ceea ce contravine scopului declarat al activității administrative. Art. 21 din Codul administrativ subliniază obligația autorităților publice de a acționa în conformitate cu legea și de a nu adopta măsuri care să limiteze drepturile și libertățile persoanelor decât în cazuri strict reglementate de lege. Pe când din analiza actului administrativ contestat acesta a fost emis fără a respecta acest principiu fundamental, întrucât măsurile luate nu sunt proporționale și nu sunt susținute de o motivare legală solidă. În plus, art. 29 impune ca orice măsură întreprinsă de autoritățile publice să fie proporțională, necesară și rezonabilă. Hotărârea în discuție nu îndeplinește aceste criterii, deoarece nu este proporțională în raport cu scopul urmărit și produce o ingerință nejustificată asupra drepturilor candidaților, fără a exista o necesitate clară și bine argumentată pentru o astfel de măsură. Principiul securității juridice, enunțat la art. 30, interzice autorităților publice să întreprindă măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, cu excepția cazurilor absolut necesare pentru interesul public, și numai în condițiile stabilite de lege.

Anularea rezultatelor examenului pentru unii candidați, fără a demonstra că aceasta este absolut necesară, încalcă acest principiu esențial al dreptului administrativ. În final, art. 141 din Codul administrativ prevede că un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav sau dacă încalcă principiile fundamentale ale legalității. Astfel conform prevederilor Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Constituției Republicii Moldova și altor legi naționale, orice act administrativ care încalcă esențial drepturile fundamentale ale persoanei este lovit de nulitate. în acest sens, un viciu este considerat suficient de grav atunci când afectează drepturile fundamentale ale individului în cursul procedurilor administrative, ceea ce ar trebui să atragă nulitatea actului administrativ emis. În hotărârea sa din 14 mai 2015, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, făcând referire la cauza Stoianova și Nedelcu vs. România, a reiterat principiul conform căruia carențele autorităților nu pot fi imputabile reclamanților și nu trebuie să îi plaseze într-o situație

defavorabilă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat, de asemenea, că omisiunile sau erorile comise de autorități în cursul procedurilor trebuie să fie suportate de stat și nu de persoana afectată. Astfel, orice eroare procedurală sau încălcare comisă de autorități trebuie să fie rectificată în favoarea persoanei afectate, iar riscul oricărei erori aparținând autorității publice trebuie suportat de către stat, nu de către individul implicat.

Prin **referințele** Ministerului Justiției al Republicii Moldova s-a relevat că, în corespundere cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea. Corespunzător, art. 6 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Potrivit prevederilor art. 7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public. Conform prevederilor art. 8 din Legea nr. 69/2016, notarul este exponentul puterii de stat, împuternicit în modul stabilit de lege în baza licenței și a ordinului de învestire cu împuterniciri. Notarul nu este funcționar public, activitatea acestuia nu este activitate de întreprinzător și nici nu poate fi raportată la o astfel de activitate. Notar poate fi persoana care: a) este cetățean al Republicii Moldova cu domiciliul în această țară; b) nu este supusă unei măsuri de ocrotire judiciare sub forma tutelei; c) deține o diplomă de studii superioare de licență în drept sau un act de studii echivalent; d) a efectuat stagiul profesional în condițiile prezentei legi; e) a susținut examenul de calificare pentru admiterea în profesia de notar; f) posedă limba română; g) a promovat concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar; h) este apt din punct de vedere medical; i) are o reputație ireproșabilă. În acord cu art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Conform art. 21 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege. În consonanță cu art. 22 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau

instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie. Tot aici, conform art. 30 din Codul administrativ, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public. În concordanță cu art. 31 din Codul administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Potrivit art. 32 din Codul administrativ, procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar și ușor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse. în condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate. În conformitate cu art. 38 din Codul administrativ, înaintea fiecărei decizii judecătorești pe fond, participanților la proces li se oferă posibilitatea de a-și expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială și instituită prin lege. în acest scop, instanța de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a procesului. Conform art. 207 din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; el reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată. Declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. a)-e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Raportând la caz prevederile citate supra, consideră că acțiunea formulată de către reclamantă este inadmisibilă în măsura în care însăși reclamanta solicită anularea hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 1 din 16 iulie 2024, care nu poate fi considerată ca fiind un act administrativ defavorabil și fără a înainta alte deziderate legale subsecvente deși instanța de judecată înfăptuiește exercițiul prevăzut de art. 219 din Codul administrativ. Acest fapt

presupune că o eventuală anulare a hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 1 din 16 iulie 2024 în privința lui Macar Lucia, ar desființa un produs al procedurii administrative și nu va asigura atingerea rezultatului scontat. Prin urmare, nu poate fi identificat care este scopul procesual urmărit de către reclamantă. Astfel, fără a furniza dovezi concrete și specifice privind modul în care anularea hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 1 din 16 iulie 2024, afectează în mod direct și personal drepturile sau interesele părții reclamante, argumentele acesteia par a fi mai degrabă generale și insuficiente pentru a susține o cerere de anulare a hotărârii, care profită reclamantei, fără a propune alte obiective legale subsecvente, această abordare reflectă o strategie procesuală limitată. În mod normal, când se contestă un act administrativ, reclamantul nu numai că ar trebui să ceară anularea acestuia, dar și să arate ce rezultat speră să obțină prin această anulare.

La caz, Macar Lucia nu a formulat alte pretenții raportate la nelegalitatea actului contestat și nu a specificat ce măsuri concrete așteaptă din partea instanței sau de la pârât în eventualitatea admiterii acțiunii și desființării actului contestat, fapt care poziționează instanța într-o situație de incertitudine cu privire la scopul urmărit de către reclamantă. De asemenea, acest lucru sugerează că acțiunea reclamantei nu este îndreptată către remedierea unei probleme specifice sau către obținerea unui anumit beneficiu, ci vizează doar invalidarea unei decizii fără un scop clar definit. În acest context este relevantă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia aplicabilitatea art. 6 § 1 în materie civilă depinde, în primul rând, de existența unei ”contestații” (în limba engleză, ”dispute”). În plus, trebuie să se întemeieze pe un ”drept” care să poată fi pretins, cel puțin în mod credibil, recunoscut în dreptul intern, indiferent dacă acest drept este sau nu protejat de Convenție. Trebuie să fie vorba despre o contestație reală și serioasă, care poate privi atât existența însăși a dreptului, cât și întinderea sa sau modalitățile sale de exercitare. în sfârșit, rezultatul procedurii trebuie să fie în mod direct decisiv pentru dreptul ”civil” în cauză, o legătură foarte slabă ori consecințe îndepărtate nefiind suficiente pentru ca art. 6 § 1 să fie aplicabil. (Regner împotriva Republicii Cehe) ”Contestația” trebuie să fie reală și serioasă. (Sporrong și Lonnroth împotriva Suediei). În cazul în care o acțiune se limitează la aspecte legate de respectarea condițiilor de admisibilitate, nu constituie o ”contestație” referitoare la drepturi și obligații cu ”caracter civil” (Neshev împotriva Bulgariei). Într-o serie de cauze în care căile de atac interne fuseseră respinse din motive procedurale (lipsa unei căi de atac formulate prealabil sau a sesizării unei instanțe competente), Curtea a considerat că acea ”contestație” prezentată în fața instanțelor naționale de către reclamanți nu era nici ”reală”, nici ”serioasă”, astfel încât art. 6 § 1 nu era aplicabil. În acest sens, a subliniat că respingerea acțiunii era previzibilă și că reclamanții nu aveau nicio șansă să schimbe situația pe care o reclamau. (Astikos Oikodomikos Synetairismos Nea Konstantinoupolis împotriva Greciei). Rezultatul procedurii trebuie să fie hotărâtor în mod direct pentru dreptul în cauză [de ex., Ulyanov împotriva Ucrainei (dec.)]. În consecință, o legătură neglijabilă sau repercusiuni îndepărtate nu sunt suficiente pentru a putea invoca art. 6 § 1 (Boulois împotriva Luxemburgului). De exemplu, Curtea a considerat că recursul prin care reclamanții au contestat legalitatea prelungirii autorizației de exploatare a unei centrale nucleare nu intra sub incidența art. 6 § 1, legătura dintre decizia de prelungire a autorizației și dreptul reclamanților la protecția vieții, a integrității lor

fizice și a bunurilor lor fiind ”prea subtilă și îndepărtată”, întrucât persoanele în cauză nu au demonstrat că erau personal expuse unui pericol nu doar specific, ci, mai presus de toate, iminent [Balmer-Schafroth și alții împotriva Elveției, pct. 40; Athanassoglou și alții împotriva Elveției (MC), pct. 4655; a se vedea, mai recent, Sdruzeni Jihoceske Matky împotriva Republicii Cehe (dec.); pentru un recurs care viza o uzină cu noxe sonore limitate [Zapletal împotriva Republicii Cehe (dec.)], sau impactul ecologic ipotetic asupra mediului al funcționării unei uzine de tratare a deșeurilor miniere, a se vedea Ivan Atanassov împotriva Bulgariei, pct. 90-95]. Se poate vorbi despre un ”drept” în sensul art. 6 § 1 atunci când un drept material, recunoscut de legislația națională, este însoțit de un drept procedural care îi permite să fie pus în aplicare în instanță (Regner împotriva Republicii Cehe). Caracterul discreționar sau nediscreționar al puterii de apreciere a autorităților le permite să ia în considerare o măsură solicitată de un reclamant, ceea ce se poate dovedi decisiv. (Boulois împotriva Luxemburgului).

Prin urmare, în temeiul argumentelor invocate ante, având în vedere că prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 16 iulie 2024, contestată în cadrul acestei cauze s-a constatat promovarea de către reclamantă a probei verbale cu nota 8,6, care este un act administrativ favorabil reclamantei, ultima nu poate invoca o eventuală vătămare negativă a vreunui drept al său. Mai mult, prin hotărârea Comisiei de Contestație nr. 1 din 30 iulie 2024, a fost menținut rezultatul obținut de către reclamantă la proba verbală desfășurată la 16 iulie 2024, și în această parte, potrivit prevederilor art. 23 alin. (9) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor (în continuare - Legea nr. 69/2016), reclamanta este decăzută din dreptul de a contesta nota de 8,6 acordată de Comisia de Licențiere. Anume din această perspectivă, acțiunea reclamantei este inadmisibilă și urmează a fi respinsă ca atare. În eventualitatea în care instanța va considera totuși că acțiunea reclamantei este admisibilă, în subsecvent optează pentru respingerea acesteia ca fiind lipsită de temei, invocând următoarele argumente. În condițiile art. 21 alin. (1) din Legea nr. 69/2016, persoana care a finalizat stagiul profesional susține un examen de calificare în profesia de notar în fala Comisiei de Licențiere, iar potrivit prevederilor art. 24 alin. (1), alin. (9) și alin. (10) din Legea nr. 69/2016, Comisia de Licențiere se formează prin ordinul ministrului justiției, și este compusă din 7 membri (....). Secretariatul Comisiei de Licențiere va fi asigurat de Ministerul Justiției. Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de Licențiere se aprobă prin ordinul Ministrului Justiției după consultarea Camerei Notariale. Organizarea și desfășurarea examenului de calificare în profesia de notar se realizează în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și desfășurarea examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 631 din 07 august 2017 (în continuare - Regulament). Prin hotărârea Comisia de Licențiere nr. 2 din 02 mai 2024 s-a decis desfășurarea probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar la 05 iunie 2024. Totodată, la data de 17 mai 2024 a avut loc sesiunea de informare, privind procedura de desfășurare a probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar, fiind invitați toți participanții înscriși la concurs, unde vor putea adresa întrebări directe cu privire la modalitatea de organizare și petrecere a probei scrise. Prin urmare, nu poate fi acceptat argumentul reclamantei privitor la faptul că nu a fost informată referitor la condițiile de

desfășurare a examenului. În continuare, prin hotărârea nr. 1 din 30 mai 2024, Comisia a aprobat lista candidaților ce urmează a fi admiși pentru a participa la examenul de calificare în profesia de notar, proba scrisă, care s-a desfășurat la data de 05 iunie 2024, ora 10:00, în incinta Ministerului Justiției, adresa 31 august 1989, nr. 82, sala 227, inclusiv făcând parte și reclamanta din această listă. Procedura de desfășurare a probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar este stabilită în Capitolul IV din Regulament. Potrivit prevederilor pct. 52 din Regulament, evaluarea răspunsurilor candidaților la proba scrisă se face după finalizarea probei. Evaluarea răspunsurilor la fiecare subiect al probei scrise se realizează separat cu aplicarea scării de notare de la 1 la 5. Fiecare membru al Comisiei de Licențiere prezent la ședință aplică semnătura pe fiecare pagină a lucrării verificate și trece în borderoul de notare, prevăzut în anexa 2 la Regulament, nota de evaluare a răspunsului la fiecare subiect, precum și punctajul total acumulat, rezultând din suma notelor de evaluare a răspunsului la fiecare subiect. În cadrul ședinței Comisiei de Licențiere din 05 iunie 2024, după finisarea probei scrise a examenului de calificare și până la verificarea lucrărilor candidaților, Comisia a aprobat baremul de corectare și de notare a răspunsurilor. Verificarea și evaluarea lucrărilor s-a desfășurat în perioada 05 iunie 2024 - 10 iunie 2024. În continuare, potrivit prevederilor pct. 66-68 din Regulament, în termen de 3 zile lucrătoare de la recepționarea deciziei motivate de nepromovare a examenului, sub sancțiunea decăderii din drept, candidatul care nu este de acord cu această decizie poate depune o contestație la secretariatul Ministerului Justiției, care o remite în aceeași zi secretarului Comisiei de Licențiere. Candidatul poate contesta notele obținute la probele scrisă și verbală, precum și aspectele privind procedura de organizare și desfășurare a examenului. Contestația se examinează de Comisia de Contestație în termen de 7 zile lucrătoare din data constituirii sale potrivit prevederilor pct. 69^2 din Regulament. La data de 11 iunie 2024, după parcurgerea etapelor de întocmire și completare a borderourilor de notare și centralizatoarelor de notare prevăzute în anexa nr. 2, anexa nr. 3 și anexa nr. 4 la Regulament, Comisia de Licențiere a descifrat lucrările, fiind întocmit centralizatorul nominal al notării probei scrise, conform anexei nr. 5 la Regulament, în baza căruia a fost emisă hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 11 iunie 2024 cu privire la admiterea candidaților la etapa a doua a examenului pentru calificarea în profesia de notar (proba verbală). Pentru candidații care nu au promovat proba scrisă a examenului, reieșind din rigorile pct. 59 din Regulament, Comisia de Licențiere a întocmit decizii motivate de nepromovare a examenului, în conformitate cu prevederile pct. 61 din Regulament. Conform deciziei Comisiei de Licențiere nr. PS18 din 11 iunie 2024, s-a constatat nepromovarea examenului de calificare de către reclamanta Macar Lucia deoarece a acumulat la proba scrisă ”7” puncte. Potrivit prevederilor pct. 66-68 din Regulament, în termen de 3 zile lucrătoare de la recepționarea deciziei motivate de nepromovare a examenului, sub sancțiunea decăderii din drept, candidatul care nu este de acord cu această decizie poate depune o contestație la secretariatul Ministerului Justiției, care o remite în aceeași zi secretarului Comisiei de Licențiere. Candidatul poate contesta notele obținute la probele scrisă și verbală, precum și aspectele privind procedura de organizare și desfășurare a examenului. Contestația se examinează de Comisia de Contestație în termen de 7 zile lucrătoare din data constituirii sale

potrivit prevederilor pct. 69^2 din Regulament. În conformitate cu prevederile pct. 72 și 77 din Regulament, Comisia de Contestație analizează contestațiile depuse și reexaminează lucrările la proba scrisă și răspunsurile la proba verbală, conform acelorași reguli privind procedura de evaluare a rezultatelor examenului. Dacă în urma examinării contestației, rezultatul obținut se menține, despre acest fapt este informat candidatul prin decizia Comisiei de Contestație semnată de toți membrii. Decizia Comisiei de Contestație se expediază candidatului la adresa electronică, indicată în cererea de participare la examen, în ziua publicării hotărârii cu privire la rezultatele examinării contestațiilor.

Având în vedere că după desfășurarea probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar, unii dintre candidații care au participat la această probă au formulat contestații asupra rezultatelor probei scrise, inclusiv și reclamanta Macar Lucia, la data de 17 iunie 2024 a depus contestație asupra probei scrise. Prin ordinul Ministrului Justiției nr. 177 din 21 iunie 2024 a fost constituită Comisia de Contestație, competentă să examineze contestațiile depuse în conformitate cu prevederile pct. 72-77 din Regulament. Urmare a examinării contestațiilor, în temeiul pct. 76 din Regulament, Comisia de Contestație, cu votul unanim al membrilor, prin hotărârea nr. 21 din 27 iunie 2024 a aprobat rezultatele examinării contestațiilor asupra etapei 1 (proba scrisă) a examenului de calificare în profesia de notar, prin care notele la proba scrisă au fost majorate la unii candidați. În cazul reclamantei nota a fost majorată de la 7 puncte la 13 puncte. Recepționând hotărârea Comisiei de Contestație nr. 1 din 27 iunie 2024, precum și deciziile individuale emise de Comisia de Contestație în privința candidaților cărora li s-au majorat notele, Comisia de Licențiere, prin cererea din 03 iulie 2024 a solicitat Comisiei de Contestație prezentarea deciziilor motivate privind modificarea notelor candidaților Marinescu Galina, Drăgan Ludmila, Corneiciuc Serghei, Crețu Galina și Macar Lucia. Prin răspunsul din 5 iulie 2024, Comisia de Contestație a informat Comisia de Licențiere despre faptul că deciziile Comisiei de Contestație, emise în urma reevaluării lucrărilor la proba scrisă în privința candidaților Marinescu Galina, Drăgan Ludmila, Corneiciuc Serghei, Crețu Galina și Macar Lucia, au fost transmise secretarului Comisiei de Licențiere și că acestea au fost emise în corespundere cu prevederile Secțiunii VI din Regulament, inclusiv în partea referitoare la motivarea modificării notelor candidaților nominalizați. Urmare a recepționării răspunsului din 05 iulie 2024 la cererea din 3 iulie 2024, Comisia de Licențiere, a examinat deciziile Comisiei de Contestație nr. 7 din 27 iunie 2024 (Marinescu Galina), nr. 8 din 27 iunie 2024 (Drăgan Ludmila), nr. 23 din 27 iunie 2024 (Corneiciuc Serghei), nr. 6 din 27 iunie 2024 (Crețu Galina) și nr. 21 din 27 iunie 2024 (Macar Lucia), constatând că în cuprinsul deciziilor nr. 7 din 27 iunie 2024 (Marinescu Galina), nr. 8 din 27 iunie 2024 (Drăgan Ludmila), și nr. 21 din 27 iunie 2024 (Macar Lucia), nu se regăsește justificarea și motivarea modificării în sensul majorării notei la proba scrisă a candidaților vizați.

Cu toate acestea, în vederea respectării prevederilor normative care determină procedura de desfășurare a examenului, în conformitate cu prevederile pct. 76^1 din Regulament, Comisia de Licențiere a întocmit un nou centralizator comun al notării probei scrise, cu modificarea notelor finale la proba respectivă pentru candidații a căror note au fost mărite prin hotărârea Comisiei de

Contestații nr. 1 din 27 iunie 2024 și care au obținut nota medie cerută la pct. 52 din Regulament pentru promovarea probei scrise, inclusiv fiind vizată și reclamanta. Prin hotărârea nr. 1 din 25 iunie 2024, Comisia de Licențiere a stabilit data, locul și ora desfășurării etapei a doua a examenului de calificare în profesia de notar (proba verbală), care urma să se desfășoare la data de 01 iulie 2024, în incinta Ministerului Justiției, adresa mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 82, sala 227. Reclamanta în cererea de chemare în judecată invocă faptul că nu a fost invitată pentru a participa la proba verbală care s-a desfășurat la data de 01 iulie 2024, cu toate că deja la data de 27 iunie 2024 avea statut de candidat promovat, prin admiterea contestației la proba scrisă de către Comisia de Contestație.

Prin urmare, contrar celor invocate de către reclamantă, Comisia de Contestație la data de 28 iunie 2024 a remis în adresa Comisiei de Licențiere deciziile emise asupra contestațiilor depuse precum și dosarele participanților, la această dată fiind deja întocmită ordinea de zi pentru data de 01 iulie 2024 când urma să se desfășoare proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar. Iar potrivit prevederilor pct. 25 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de Licențiere și procedura de selectare a membrilor Comisiei de Licențiere a activității notariale, membrii Comisiei și, după caz, membrii supleanți se anunță despre data, ora și locul convocării ședinței, ordinea de zi cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședință. Prin urmare, data de 28 iunie 2024 a fost în zi de vineri, iar 01 iulie 2024 zi de luni, astfel secretarul comisiei a fost în imposibilitate de a modifica ordinea de zi, mai mult ca atât, urma ca Comisia de Licențiere să facă cunoștință cu actele transmise de către Comisia de Contestație. Având în vedere că prin hotărârea nr. 1 din 08 iulie 2024 a fost anulată decizia Comisiei de Licențiere nr. PS18 din 11 iunie 2024 (decizia de nepromovare a examenului de către candidatul Macar Lucia, emisă anterior), în vederea respectării termenelor de la pct. 31 și pct. 32 din Regulament, susținerea probei verbale de către acest candidat s-a stabilit pentru data de 16 iulie 2024, în incinta Ministerului Justiției, adresa mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 82, sala 227.

Subsecvent, pe marginea susținerii de către candidatul Macar Lucia a probei verbale, Comisia de Licențiere s-a pronunțat prin hotărârea nr. 1 din 16 iulie 2024. La fel, din cererea de chemare în judecată observă că reclamanta se contrazice în susținerea poziției cu privire la data stabilirii probei verbale. Or, inițial face referire la faptul că nu a fost invitată să participe la proba verbală ce s-a desfășurat la 01 iulie 2024 deoarece a stat pe holul Ministerului Justiției, ulterior în textul cererii de chemare în judecată invocă faptul că data desfășurării probei verbale în privința sa a fost stabilită la 16 iulie 2024, 15 zile distanță, fiind în imposibilitate de pregătire suficientă ca timp util. Din alegațiile reclamantei ar rezulta că pentru data de 01 iulie 2024 ar fi fost pregătită să susțină proba verbală, însă pentru 16 iulie 2024 nu ar avut suficient timp de pregătire.

În ședința de judecată reclamanta Drăgan Ludmila și reprezentantul reclamantei Macar Lucia, avocatul Macar Alexandru, au pledat pentru admiterea acțiunilor înaintate în sensul formulat.

În ședința de judecată reprezentantul Ministerului Justiției, Comisiei de Licențiere a Activității Notariale, Cachița Constantin, nu a recunoscut acțiunile și a solicitat respingerea lor ca neîntemeiate.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunile deduse judecății sunt admisibile și urmează a fi admise parțial din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Circumstanțele de fapt relevante.

După efectuarea stagiului în notariat, Drăgan Ludmila și Macar Lucia au înaintat cerere privind acceptarea participării la examenul de calificare în profesia de notar.

În temeiul hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 2 din 02 mai 2024 s-a hotărât desfășurarea probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar la data de 05 iunie 2024.

Prin decizia Comisiei de Licențiere nr. 1.2.7 din 30 mai 2024 s-a respins candidata Drăgan Ludmila de la participarea la examenul de calificare în profesia de notar.

Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 30 mai 2024 s-au admis la examenul de calificare în profesia de notar *inter alia* candidatul Macar Lucia, iar prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 04 iunie 2024 s-a revocat decizia Comisiei de Licențiere nr. 1.2.7 din 30 mai 2024 și s-a admis la examenul de calificare în profesia de notar - Drăgan Ludmila.

Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 11 iunie 2024 s-a admis pentru susținerea probei verbale - etapa II a examenului de calificare în profesia de notar, candidata Drăgan Ludmila căreia i-a fost acordată la proba scrisă nota 10.

Prin decizia Comisiei de Licențiere nr. PS18 din 11 iunie 2024 s-a constatat nepromovarea examenului de calificare în profesia notar de către candidata Macar Lucia.

Prin hotărârea Comisiei de Contestație nr. 1 din 27 iunie 2024 s-au aprobat rezultatele examinării contestațiilor asupra etapei I a examenului de calificare în profesia de notar, prin care notele la proba scrisă au fost majorate după cum urmează: Drăgan Ludmila – 13, Macar Lucia –

13.

Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 01 iulie 2024 s-a constatat promovarea probei verbale a examenului de calificare în profesia de notar, desfășurată la data de 01 iulie 2024, de către următorii candidați: Cheșcu Sergiu; Marinescu Galina, Barancean Gabriela, Budeci Nele, Guzun Vera, Panaite Galina, Railean-Țurcan Victoria, Timciuc Ludmila, Ursachi Tamara.

Prin decizia Comisiei de Licențiere nr. 1 din 01 iulie 2024 s-a decis nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Drăgan Ludmila.

Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 iulie 2024, conform pct. 1 s-a anulat decizia Comisiei de Licențiere nr. PS18 din 11 iunie 2024 privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Macar Lucia și conform pct. 2 s-a admis candidata Macar Lucia pentru susținerea probei verbale - etapa II a examenului de calificare în profesia de notar, care se va desfășura la 16 iulie 2024.

Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 16 iulie 2024 s-a constatat promovarea probei verbale a examenului de calificare în profesia de notar, de către Macar Lucia, cu nota 8,6.

Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 02 august 2024 s-a revocat decizia Comisiei de Licențiere nr. 1 din 01 iulie 2024 privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către candidata Drăgan Ludmila, totodată s-a inclus Drăgan Ludmila în lista candidaților care au promovat proba verbală a examenului de calificare în profesia de notar, prevăzută la pct. 1 din hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 01 iulie 2024, cu nota medie obținută - 7,4.

La 08 august 2024 Comisia de Licențiere adoptă hotărârea nr. 1 privind anularea parțială a rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar desfășurată în perioada 05 iunie -16 iulie 2024 (cu referire la candidații Cheșcu Sergiu, Drăgan Ludmila, Macar Lucia și Marinescu Galina), în consecință hotărăște:

-Se constată existența temeiurilor pentru anularea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 05 iunie - 16 iulie 2024 în privința candidaților Cheșcu Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina.

-Se anulează rezultatele examenului de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 05 iunie -16 iulie 2024, în privința candidaților Cheșcu Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina.

La 08 august 2024 Comisia de Licențiere adoptă hotărârea nr. 2 privind aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar, prin care hotărăște:

-Se aprobă rezultatele examenului de calificare în profesia de notar a lui Barancean Gabriela, Budeci Nelea, Guzun Vera, Panaite Galina, Railean-Țurcan Victoria, Timciuc Ludmila și Ursachi Tamara.

La 20 august 2024 Drăgan Ludmila și Macar Lucia formulează cerere în temeiul cărora solicită emiterea actelor administrative sub forma hotărârilor separate privind rezultatele candidatului Drăgan Ludmila și Macar Lucia cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul ”admis”.

Prin decizia Comisiei de Licențiere din 16 septembrie 2024 cererea prealabilă depusă de Macar Lucia și Drăgan Ludmila a fost respinsă ca inadmisibilă.

Cererea prealabilă depusă de Macar Lucia și Drăgan Ludmila nu s-a soldat cu o reacție din partea Comisiei de Licențiere.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările reclamantelor se circumscriu unei acțiuni în obligare susceptibile controlului judecătoresc în procedura contenciosului administrativ în lumina art. 206 alin. (1) lit. b) și art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Or, examenul pentru ocuparea profesiei de notar reprezintă o procedură administrativă, care a fost inițiată din oficiu de către autoritatea publică, iar prin depunerea cererilor, reclamantele au râvnit pentru emiterea de către autoritatea publică competentă a actului administrativ individual de promovare a examenului.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Dreptul subiectiv vătămat – dreptul de a beneficia de o evaluare obiectivă, transparentă și complet motivată în cadrul examenului de calificare în profesia de notar. *Lato sensu* – dreptul la muncă, *stricto sensu* – dreptul de accedere în profesia de notar.

4. Partea reclamantă a formulat cereri prejudiciare la data 20 august 2024 și ulterior la 14 octombrie 2024, respectiv calea prealabilă extrajudiciară a fost respectată.

5. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța de judecată constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Cadrul normativ general.

Conform **art. 7 din Codul administrativ**, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

În acord cu **art. 16 din Codul administrativ**, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Potrivit **art. 17 din Codul administrativ**, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform **art. 21 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță **cu art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu **art. 23 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectând principiul egalităţii şi nediscriminării. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. Atât în cadrul procedurii administrative, cât şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Conform **art. 25 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să îşi exercite atribuţiile legale în mod imparţial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

În concordanță cu **art. 31 din Codul administrativ**, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Potrivit **art. 32 din Codul administrativ**, procedura administrativă se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Art. 34 din Codul administrativ prescrie că, autorităţile publice au obligaţia să contribuie şi să colaboreze în vederea realizării competenţelor ce le revin potrivit legii.

În conformitate cu **art. 38 din Codul administrativ**, înaintea fiecărei decizii judecătoreşti pe fond, participanţilor la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege. În acest scop, instanţa de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a procesului.

În corespundere cu **art. 94 din Codul administrativ**, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act

administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Potrivit **art. 118 din Codul administrativ**, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

În acord cu **art. 120 din Codul administrativ**, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă:

a) numele/denumirea autorităţii publice care a emis actul administrativ;

b) numele colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ;

c) numele destinatarului actului administrativ;

d) data la care a fost emis actul administrativ;

e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);

f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;

g) decizia cu privire la cheltuieli;

h) informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac;

i) semnătura colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ.

Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) şi i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume şi semnătură. Pentru

indicarea conţinutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicaţiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaşte clar conţinutul actului administrativ.

Potrivit **art. 137 din Codul administrativ**, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Cadrul normativ special.

Conform **art. 21 alin. (1), (3), (6), (7) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activităţii notarilor,** persoana care a finalizat stagiul profesional susţine un examen de calificare în profesia de notar în faţa Comisiei de licenţiere. Modul de desfăşurare a examenului de calificare în profesia de notar şi de contestare a rezultatelor acestuia este stabilit de Ministerul Justiţiei, cu consultarea Camerei Notariale. Rezultatele examenului de calificare în profesia de notar sunt aprobate printr-o hotărâre a Comisiei de licenţiere, care se aduce la cunoştinţa persoanelor participante la examen în termen de 5 zile lucrătoare de la data susţinerii examenului şi se publică pe paginile web oficiale ale Camerei Notariale şi Ministerului Justiţiei. Hotărârea Comisiei de licenţiere poate fi contestată în instanţa de judecată în condiţiile legii. Nu pot fi contestate în instanță notele acordate de către Comisia de licențiere și de către membrii Comisiei.

Conform **art. 23 alin. (3), (8), (9) din Legea cu privire la organizarea activității notarilor,** modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, formula de calcul al mediei de concurs, precum și modul de contestare a rezultatelor concursului se stabilesc printr-un regulament aprobat de ministrul justiţiei după consultarea Camerei Notariale. Rezultatele concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar se aprobă de Comisia de licenţiere printr-o hotărâre, care se publică pe paginile web oficiale ale Camerei

Notariale şi Ministerului Justiţiei în cel mult 10 zile lucrătoare de la data adoptării. Hotărârea Comisiei de licenţiere se transmite, în termen de 3 zile lucrătoare, Ministerului Justiţiei. Hotărârea Comisiei de licențiere poate fi contestată în instanța de judecată în condițiile legii. Nu pot fi contestate în instanță notele acordate de către Comisia de licențiere și de către membrii Comisiei.

În conformitate cu **art. 24 alin. (1), (9), (10) din Legea cu privire la organizarea activității notarilor**, Comisia de licențiere se formează prin ordinul ministrului justiției și este compusă din 7 membri: 3 membri aleși de către Adunarea Generală a Notarilor, 4 membri desemnați de către Ministerul Justiției, dintre care un reprezentant din rândul societății civile selectat prin concurs de către Ministerul Justiției. Procedura de selectare prin concurs a membrului Comisiei de licențiere din rândul societății civile este stabilită în regulamentul aprobat prin ordinul ministrului justiției, după consultarea Camerei Notariale. Dacă, în termen de 30 de zile de la solicitarea ministrului justiției, Adunarea Generală a Notarilor nu a ales membrii în Comisia de licențiere, aceștia sunt numiți de ministrul justiției, în rezultatul concursului organizat de către Ministerul Justiției. Secretariatul Comisiei de licenţiere va fi asigurat de Ministerul Justiţiei. Regulamentul de organizare şi funcţionare a Comisiei de licenţiere se aprobă prin ordinul ministrului justiției după consultarea Camerei Notariale.

În acest sens, prin **ordinul Ministerului Justiției nr. 641 din 11 august 2017** a fost aprobat **Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale și procedura de selectare a membrilor Comisiei de Licențiere a Activității Notariale**.

Pct. 19, 29-31 din Regulament prevede că, Comisia are următoarele atribuţii:

1) desfăşoară concursul de admitere la stagiul profesional și aprobă rezultatele acestuia.

2) desfăşoară examenul de calificare în profesia de notar și aprobă rezultatele acestuia.

3) desfăşoară concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar și aprobă rezultatele acestuia.

Hotărârile/deciziile Comisiei se întocmesc în scris, se semnează de preşedintele Comisiei sau, după caz, de preşedintele şedinţei şi ceilalţi membri ai Comisiei şi se publică pe pagina web a Ministerului Justiției, iar la decizia Camerei Notariale și pe pagina web a acesteia.

Lucrările Comisiei se consemnează în proces-verbal, care include ordinea de zi, data, ora, locul desfăşurării şedinţei, numele, prenumele membrilor Comisiei prezenţi la şedinţă, după caz, a candidaților, subiectele puse la vot, hotărârea adoptată, alte date din cadrul şedinţei.

Procesul-verbal se întocmeşte în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la şedinţă şi se semnează de preşedinte şi secretarul Comisiei.

La data de 07 august 2017 prin ordinul Ministerului Justiției nr. 631 a fost aprobat **Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia**.

Regulamentul privind modul de desfăşurare a examenului de calificare în profesia de notar şi de contestare a rezultatelor acestuia stabileşte etapele examenului de calificare în profesia de

notar (în continuare – *examen*), procedura de înscriere la examen, condiţiile de organizare şi modul de desfăşurare a examenului, evaluarea, contestarea şi aprobarea rezultatelor acestuia.

Examenul constă din două etape:

1) etapa I – proba scrisă;

2) etapa II – proba verbală.

Prima etapă constă din răspunsul la trei subiecte practice din domeniile dreptului civil, procedurii civile, dreptului funciar, dreptului familiei, dreptului internațional privat, a legislaţiei notariale şi procedurii notariale.

A doua etapă constă din răspunsul la două subiecte teoretice din activitatea notarială.

Proba scrisă are drept scop verificarea aptitudinilor practice şi a abilităţilor profesionale ale candidatului, a capacităţii acestuia de a aplica cunoştinţele teoretice în cazuri practice şi se susţine în formă scrisă, pe suport de hârtie, sau cu utilizarea mijloacelor electronice.

Proba verbală are drept scop verificarea cunoştinţelor candidatului din domeniul activităţii notariale. Membrii Comisiei de licenţiere pot adresa candidatului întrebări de concretizare a răspunsurilor la subiectele de la proba verbală.

Conform **pct. 52, 54, 58-62 din Regulament**, evaluarea răspunsurilor candidaților la proba scrisă și verbală se face după finalizarea etapei respective a examenului. Evaluarea răspunsurilor la fiecare subiect al probelor scrise și verbală se realizează separat cu aplicarea scării de notare de la 1 la 5. Fiecare membru al Comisiei de licenţiere prezent la şedinţă aplică semnătura pe fiecare pagină a lucrării verificate și trece în borderoul de notare, prevăzut la anexa nr. 2, nota de evaluare a răspunsului la fiecare subiect, precum și punctajul total acumulat, rezultând din suma notelor de evaluare a răspunsului la fiecare subiect.

În baza borderourilor de notare a probei scrise/probei verbale se întocmeşte centralizatorul notării probei scrise/probei verbale, care conţine notele tuturor candidaţilor la proba respectivă. Centralizatorul notării probei scrise/probei verbale se întocmeşte conform anexei nr.3 şi se semnează de membrii Comisiei de licenţiere.

Pe baza centralizatorului nominal se întocmeşte tabelul de totalizare a rezultatelor etapelor examenului, conform anexei nr.6, care se semnează pe fiecare filă de membrii Comisiei de licenţiere. În listă se menţionează, pentru fiecare candidat, nota la proba scrisă şi la proba verbală nota finală (suma notei pentru proba scrisă și a notei pentru proba verbală) la examen, precum şi calificativul „admis”/„respins”.

Nota finală minimă de promovare a examenului este 20,00, cu condiţia ca nota obţinută la fiecare subiect a examenului nu este mai mică de 3,00, iar nota la proba scrisă nu este mai mică de 10,00. În cazul în care candidatul obține la un subiect dintr-o probă a examenului o notă mai mică de 3,00 sau la proba scrisă o notă mai mică de 10,00, în privința acestuia Comisia de licențiere adoptă o decizie de nepromovare a examenului după finalizarea evaluării răspunsurilor la proba respectivă și întocmirea centralizatorului comun al notării probei respective, potrivit prevederilor pct. 55.

Hotărârea Comisiei de Licenţiere privind rezultatele examenului se publică pe pagina web a Ministerului Justiţiei, iar la decizia Camerei Notariale şi pe pagina web a acesteia, în termen de

3 zile lucrătoare de la data adoptării, şi conţine: numele, prenumele, nota finală la examen a candidaţilor, care au obţinut calificativul ”admis”.

Pentru fiecare candidat care nu a promovat examenul, Comisia de Licenţiere întocmeşte separat o decizie motivată de nepromovare a examenului, în care se indică:

1) data emiterii;

2) numele, prenumele membrilor Comisiei de Licenţiere;

3) numele, prenumele candidatului care nu a promovat examenul;

4) motivele pentru care candidatul nu a promovat examenul.

Decizia motivată de nepromovare a examenului se expediază candidatului prin poşta electronică, indicată în cererea de participare la examen, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea acesteia.

În concordanță cu **pct. 66-83 din Regulament**, în termen de 3 zile lucrătoare de la recepționarea deciziei motivate de nepromovare a examenului, sub sancţiunea decăderii din drept, candidatul care nu este de acord cu această decizie poate depune o contestaţie la secretariatul Ministerului Justiţiei, care o remite în aceeaşi zi secretarului Comisiei de Licenţiere. Contestaţia se depune în formă scrisă sau prin poşta electronică indicată de către candidat în cererea de participare la examen.

Candidatul poate contesta notele obţinute la probele scrisă şi verbală, precum şi aspectele privind procedura de organizare şi desfăşurare a examenului.

Contestaţia se examinează de Comisia de Contestaţie în termen de 7 zile lucrătoare din data constituirii sale potrivit prevederilor pct. 69.

Comisia de Contestație este un organ ad-hoc format din 5 membri, dintre care cel puțin trei membri sunt notari. Aceștia sunt desemnați prin ordinul ministrului justiției în baza unei liste aprobate anual de către ministrul justiției, compusă din 20 persoane, dintre care: 10 notari desemnați de către Camera Notarială și 10 persoane desemnate de către ministrul justiției.

Nu pot fi membri ai Comisiei de Contestaţie persoanele care au participat la verificarea lucrărilor şi adoptarea hotărârii privind rezultatele examenului. Lucrările de secretariat ale Comisiei de Contestaţie se asigură de Ministerul Justiţiei.

Comisia de Contestație se formează ad-hoc prin ordinul ministrului justiției în termen de 48 ore de la expirarea termenului pentru depunerea contestațiilor, din lista aprobată de ministrul justiției conform pct. 69.

Secretarul Comisiei de Licenţiere predă, în baza actului de predare-primire, secretarului Comisiei de Contestaţie lucrările probei scrise cu privire la care s-au formulat contestaţii şi înregistrarea audio a probei verbale, după caz.

Comisia de Contestaţie analizează contestaţiile depuse şi reexaminează lucrările la proba scrisă şi răspunsurile la proba verbală, conform aceloraşi reguli privind procedura de evaluare a rezultatelor examenului.

La reevaluarea lucrărilor la proba scrisă şi răspunsurilor la proba verbală, Comisia de Contestaţie nu poate micşora nota iniţial obţinută de candidat. Orice modificare a notei urmează a fi justificată și expusă în decizia motivată a Comisiei de contestație.

Nota la proba scrisă şi, după caz, nota la proba verbală, după soluţionarea contestaţiei reprezintă media aritmetică a notelor acordate de către fiecare membru al Comisiei de Contestaţie. Prevederile Capitolului IV se aplică în mod corespunzător.

În cazul în care se contestă procedura de organizare şi desfăşurare a examenului și această contestație este considerată întemeiată de către Comisia de Contestație, aceasta, după soluționarea contestațiilor, sesizează Comisia de Licențiere, în vederea examinării posibilității anulării rezultatelor examenului.

Comisia de Contestaţie adoptă hotărârea cu privire la rezultatele examinării contestaţiilor, care conţine nominalul candidaţilor a căror note la proba scrisă sau la proba verbală au fost majorate. Hotărârea Comisiei de Contestaţie cu privire la rezultatele examinării contestaţiilor se semnează de membri şi se publică pe pagina web a Ministerului Justiţiei, iar la decizia Camerei Notariale şi pe pagina web a acesteia în cel mult 3 zile lucrătoare de la adoptare.

Nota finală la proba scrisă sau la proba verbală a candidaților incluși în hotărârea Comisiei de Contestație prevăzută la pct. 76 este egală cu media aritmetică dintre nota la proba respectivă acordată de Comisia de Licențiere și nota acordată de Comisia de Contestație. În acest caz, de către Comisia de Licențiere se întocmește un nou centralizator comun al notării probei respective, prevăzut la pct. 55, unde la candidații corespunzători se includ notele finale ale probei, calculate în conformitate cu prevederile prezentului punct.

Dacă în urma examinării contestaţiei, rezultatul obţinut se menține, despre acest fapt este informat candidatul prin decizia Comisiei de Contestaţie semnată de toţi membrii. Decizia Comisiei de Contestaţie se expediază candidatului la adresa electronică, indicată în cererea de participare la examen, în ziua publicării hotărârii cu privire la rezultatele examinării contestaţiilor.

În cazul respingerii contestației de către Comisia de Contestație, decizia Comisiei de Licențiere de nepromovare poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, fără a recurge la procedura prealabilă. Notele acordate de Comisia de Licențiere și de Comisia de Contestație nu pot fi contestate în instanța de judecată și nu pot face obiectul examinării de către instanța de judecată.

În cazul pronunțării unei hotărâri judecătorești definitive prin care se admite acțiunea în contencios administrativ formulată în conformitate cu prevederile pct. 78, candidatul care a formulat acțiunea respectivă:

1) este admis de drept la a doua etapă a examenului imediat următor ce se va desfășura după data emiterii hotărârii judecătorești definitive, cu o notă pentru proba scrisă egală cu „10,00”, în cazul în care prin decizia de nepromovare a Comisiei de licențiere, acesta a fost eliminat după prima etapă a examenului;

2) se consideră că a promovat examenul de calificare în profesia de notar cu o notă finală egală cu ”20,00”, fiind echivalentul notei finale minime de promovare a examenului de calificare în profesia de notar, în cazul în care prin decizia de nepromovare a Comisiei de Licențiere, acesta a fost eliminat după a doua etapă a examenului.

În situația prevăzută la pct. 78[1] subpct. 2), candidatul îndreptățit prezintă o copie legalizată a hotărârii judecătorești definitive în adresa Comisiei de Licențiere, care va emite în termen de 5 zile lucrătoare de la prezentarea acesteia, o hotărâre separată privind rezultatele examenului pentru candidatul respectiv.

În termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la publicarea hotărârii cu privire la rezultatele examinării contestaţiilor în privința notelor puse la proba verbală, Comisia de Licenţiere se întruneşte în şedinţă pentru aprobarea rezultatelor examenului.

Hotărârea Comisiei de Licenţiere pentru aprobarea rezultatelor examenului conţine lista cu rezultatele finale ale examenului, în care se menţionează, pentru fiecare candidat admis la examen, media obţinută la probele scrisă şi verbală, inclusiv după soluţionarea contestaţiilor.

Hotărârea Comisiei de Licenţiere pentru aprobarea rezultatelor examenului se publică pe pagina web a Ministerului Justiţiei, iar la decizia Camerei Notariale şi pe pagina web a acesteia în cel mult 5 zile lucrătoare de la adoptare.

Dacă după două şedinţe Comisia de Licenţiere nu aprobă rezultatele examenului, acestea se validează prin ordinul ministrului justiţiei.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (*Albină împotriva României, 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un „tribunal" sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Comisia Europeană în anul 2006 prin Compendiul de «cele mai bune practici» privind managementul timpului în cazul procedurilor judiciare (Strasbourg, 8 decembrie 2006, CEPEJ(2006)13) [6], a stabilit că, „Judecătorii joacă rolul unui "terţ imparţial" în procesul de soluţionare a unui conflict.

Noţiunea de "act administrativ" este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

În general, controlul judiciar asupra puterii executive este denumit sugestiv "contencios administrativ", prin care se înţelege activitatea de soluţionare de către instanţele de contencios administrativ, prevăzute de lege, a conflictelor în care, cel puţin, una dintre părţi este o autoritate a administraţiei publice, un funcţionar al acesteia sau un serviciu public administrativ, conflicte generate din acte administrative ilegale ori din refuzul soluţionării unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii.

Din perspectiva jurisprudenţei Curții Europene a Drepturilor Omului, legea trebuie sa fie accesibilă persoanei în cauză şi să fie previzibilă sub aspectul consecinţelor sale (*Amann împotriva Elveţiei*). În sensul Convenţiei, o normă juridică trebuie să îndeplinească două condiţii suplimentare: să fie accesibilă oricărei persoane, lucru care se realizează, de regulă, prin publicare; să fie enunţată cu claritate, astfel încât orice persoană să poată, în mod rezonabil, să îşi conformeze conduita cunoscând consecinţele juridice ale faptelor sale.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate şi claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale şi să prevadă, în mod rezonabil, în funcţie de circumstanţele cauzei, consecinţele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conţine o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situaţia dată, persoana poate pretinde că nu-şi cunoaşte drepturile şi obligaţiile.

Cadrul normativ ce reglementează sfera accederii în profesia de notar este accesibil, previzibil și clar, în special de aceste caracteristici se bucură Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, din moment ce acest act normativ (adoptat de însăși autoritatea publică pârâtă) ghidează procesul incipient și final a examenului de calificare în profesia de notar. Destinatarii Regulamentului vizat (în special Comisia de Licențiere și Comisia de Contestație) trebuie să acționeze în concordanță textul normativ, fără devieri sau eludări.

În contextul certitudinii juridice, orice persoană căreia nu i-au fost satisfăcute cerințele legale de către o autoritate publică trebuie să cunoască într-o formă explicită motivele care au stat la baza unei asemenea hotărâri. Întru protejarea drepturilor încălcate, reclamanții pot utiliza instrumentele juridice create de Codul administrativ și actele normative speciale în domeniu. Dacă un litigiu poate fi soluționat prin două tipuri de acțiune (ex. în obligare și anulare) atunci alegerea căii legale aparține în exclusivitate reclamantului.

Instanța consideră imperios de a remarca faptul că Comisia de Licențiere și Comisia de Contestație reprezintă piesele aceluiași mecanism specializat care urmează să funcționeze sinergic. Pornind de la acest deziderat, Comisiile nominalizate își îndeplinesc atribuțiile funcționale de o manieră comprehensibilă (art. 32 din Codul administrativ), transparentă (art. 32 din Codul administrativ) și cooperantă (art. 34 din Codul administrativ), pentru atingerea scopului scontat – demararea, desfășurarea și finalizarea concursului pentru ocuparea funcției de notar, într-o ambianță echitabilă, justă și legală. Niciuna din Comisii nu-și poate aroga competențe străine sau interveni în discreția decizională a alteia, ele activează pe picior de egalitate, or, nu există o relație de subordonare între aceste Comisii, asemenea raționamente se desprind franc din cadrul normativ abordat supra, fiecare din Comisii își îndeplinește misiunea cu care a fost învestită legal. Principiul separării și colaborării își găsește o aplicare în speță. Deși Comisia de Contestație este un organ ad-hoc, acest lucru nu îi știrbește locul și rolul său important în procesul vizat.

Să nu se neglijeze faptul că Comisiile de Licențiere și Contestație activează sub egida Ministerului Justiției, ultima formează componența acestora și ține lucrările de secretariat ale ambelor. Admiterea ipotetică a tezei precum că o comisie este defavorizată în detrimentul alteia nu-și găsește nici o justificare logico-juridică.

Comisia de Licențiere și Comisia de Contestație la soluționarea chestiunilor ce le revin conform competențelor emit decizii cu caracter obligatoriu. La rândul lor, deciziile emise exprimă o manifestare de voință care trebuie să se subordoneze unor principii fundamentale: principiul legalității (art. 21 din Codul administrativ), bunei-credințe (art. 24 din Codul administrativ), proporționalității (art. 29 din Codul administrativ), securității raporturilor juridice (art. 30 din Codul administrativ). Mai mult, deciziile trebuie să fie motivate, iar atunci când cadrul normativ aplicabil conferă o marjă de discreție atunci trebuie să se țină cont ca acel drept discreționar să fie exercitat elocvent (art. 137 din Codul administrativ). Dispoziția art. 53 alin. (1) și (2) din Codul administrativ prevede că, competenţa reprezintă totalitatea atribuţiilor acordate autorităţilor publice sau persoanelor din cadrul acestora prin lege sau alte acte normative. Competenţa se stabileşte la momentul iniţierii procedurii administrative.

În segmentul dat, instanța va evidenția că, legalitatea, oportunitatea, discreția reprezintă dimensiuni juridice distincte ale actelor administrative care nu urmează a fi confundate. O asemenea concluzie nu rezidă direct din Codul administrativ, care nu definește în general noțiunea de oportunitate sau dreptul discreționar, însă se deduce dintr-o analiză multiaspectuală a legislației conexe și doctrinei juridice.

Legalitatea unui act administrativ poate fi verificată prin raportare la următoarele condiții generale: conformitatea cu dispozițiile constituționale, cu legile adoptate de Parlament şi cu toate actele normative cu forță juridică superioară; competența emitentului; forma și procedura prevăzută de lege. Principiul legalității evocă acea calitate a actului administrativ de a corespunde legii în accepțiunea *lato sensu*, atât din punct de vedere al categoriilor de acte normative incluse în sintagma lege, cât și din punct de vedere al prescripțiilor legii în ceea ce privește forma, fondul și limitele competenței organului care emite actul administrativ.

Prin *oportunitate* înțelegem realizarea sarcinilor și atribuțiilor legale în termen optim, cu cheltuieli minime de resurse materiale și spirituale, dar cu eficiența cât mai mare, precum și alegerea celor mai potrivite mijloace pentru realizarea scopului legii. Oportunitatea vizează: momentul în care se adoptă actul administrativ (actualitatea), locul şi condiţiile concrete în care urmează să se aplice un act administrativ, conformitatea cu scopul legii, mijloacele, durata, calitatea vieţii şi interesul public.

Dreptul de apreciere sau *puterea discreţionară* reprezintă acea marjă de libertate lăsată la libera apreciere a unei autorităţi astfel ca, în vederea atingerii scopului indicat de legiuitor, să poată recurge la orice mijloc de acţiune în limitele competenţei sale. Dincolo de aceste limite, autoritatea respectivă va acţiona cu exces de putere ce poate fi cenzurat în instanţa de judecată.

Chestiunea oportunității actelor administrative este strâns legată de dreptul de apreciere (puterea discreţionară) al organelor administraţiei de stat care reprezintă o facultate recunoscută de lege a acestor subiecţi de drept în alegerea soluţiilor celor mai adecvate pentru aplicarea eficientă a legii.

Legislatorul național prin dispoziția art. 225 alin. (1) din Codul administrativ, a exceptat expres de la controlul judecătoresc, segmentul de oportunitate a actului administrativ, totodată a limitat competențele instanței în verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar la următoarele elemente: luarea în considerare a tuturor faptelor relevante; respectarea limitelor legale ale dreptului discreţionar; exercitarea dreptului discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Atât instanța de judecată cât și autoritățile publice implicate în procesul judiciar nu pot desconsidera exigențele și principiile evocate mai sus, or, dacă instanța de judecată nu poate admite ingerințe în activitatea Comisiei de Licențiere și Comisiei de Contestație, depășind limitele de control stabilite de lege, aceleași rigori sunt aplicabile pe orizontală și în raport cu Comisia de Licențiere și Comisia de Contestație, în caz contrar acestea ar activa *ultra vires*.

Pentru a identifica natura jurisdicțională a Comisiilor disputate și a stabili ”liniile roșii” peste care nu poate păși instanța de judecată, se impune clarificarea următoarelor aspecte cruciale:

Prin ”instanță” art. 6 § 1 nu înțelege neapărat o instanță de tip clasic, integrată în structurile judiciare ordinare ale unei țări. Există posibilitatea ca instanța să fi fost instituită pentru a aborda chestiuni care țin de un anumit domeniu, pe care este posibil să le dezbată în mod adecvat în afara sistemului judiciar obișnuit. Ceea ce contează pentru a asigura respectarea art. 6 § 1 sunt garanțiile, atât cele de fond, cât și cele procedurale, puse în aplicare *(Rolf Gustafson împotriva Suediei).* Astfel, un organism responsabil să soluționeze un număr restrâns de litigii specifice poate fi considerat ”instanță”, cu condiția să asigure garanțiile impuse *(Lithgow și alții împotriva Regatului Unit*). Un cumul de atribuții (de natură administrativă, reglementară, contencioasă, consultativă sau disciplinară) nu poate în sine priva o instituție de calitatea de ”instanță” *(H. împotriva Belgiei).* Este inerentă în însăși noțiunea de ”instanță” capacitatea de a lua o decizie cu caracter obligatoriu, care nu poate fi modificată de o autoritate nejudiciară în detrimentul unei părți *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos)*.

Singurul care se califică pentru denumirea ”instanță” în sensul art. 6 § 1 este un organism care beneficiază de jurisdicție deplină *(Beaumartin împotriva Franței)*. Astfel, art. 6 § 1 impune instanțelor judecătorești un control judiciar efectiv *(Obermeier împotriva Austriei)*. Exercitarea deplinei jurisdicții de către o instanță presupune să nu renunțe la niciuna din componentele funcției de a judeca *(Chevrol împotriva Franței)*.

O ”instanță” trebuie să îndeplinească, de asemenea, o serie de alte condiții independența, în special în raport cu puterea executivă, imparțialitatea, durata mandatului membrilor, garanțiile oferite de procedură - multe dintre ele apar chiar în textul art. 6 § 1 *(Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei; Cipru împotriva Turciei)*. Într-adevăr, atât independența, cât și imparțialitatea reprezintă elemente esențiale constitutive ale noțiunii de ”instanță”.

Art. 6 § 1 impune în principiu un remediu efectiv în cadrul căruia instanța să aibă competența de a analiza toate problemele de fapt și de drept pertinente pentru litigiul asupra căruia este sesizată *(Terra Woningen B.V. împotriva Țărilor de Jos; Sigma Radio Television Ltd împotriva Ciprului)*. Aceasta implică în special că judecătorul trebuie să aibă competența să analizeze punct cu punct asupra fiecăruia din capetele de cerere ale reclamantului pe fond, fără a refuza să examineze pe vreunul din ele, și să ofere motive clare pentru respingerea lor. *(Bryan împotriva Regatului Unit)*.

Jurisprudența a stabilit criterii pentru a evalua dacă se realizează controlul ”jurisdicției depline” în sensul Convenției *(Sigma Radio Television Ltd împotriva Ciprului)*. Astfel, pentru a evalua dacă organul jurisdicțional exercită un control suficient, trebuie luate în considerare următoarele trei criterii combinate:

- Obiectul deciziei criticate: dacă decizia administrativă se pronunță asupra unei simple chestiuni de fapt, controlul judecătorului va fi mai extins doar dacă este vorba despre un domeniu specializat, care necesită competențe tehnice specifice; sistemele existente în Europa limitează, în general, competența judecătorului în materie de control al faptelor, dar nu-l împiedică să anuleze decizia din diverse motive. Acest fapt nu este pus la îndoială de jurisprudență.

- Metoda folosită pentru a ajunge la această decizie: care au fost garanțiile procedurale prezentate în fața autorității administrative contestate. Dacă reclamantul a dispus deja, în stadiul administrativ prealabil, de garanții procedurale care să îndeplinească seria cerințelor art. 6, se poate justifica controlul jurisdicțional ulterior invocat (Bryan împotriva Regatului Unit)

- Conținutul litigiului, inclusiv mijloacele de apel, atât cele dorite, cât și cele reale. Hotărârea trebuie să permită examinarea punct cu punct a fiecăreia din solicitările reclamantului pe fond, fără a le respinge pe vreuna din ele, și să ofere motive clare pentru respingerea lor. În ceea ce privește faptele, judecătorul trebuie să le reexamineze pe cele care sunt principale în recursul reclamantului. Astfel, dacă reclamantul ridică numai problema mijloacelor procedurale, nu poate reproșa în continuare judecătorului că nu s-a pronunțat asupra faptelor *(Potocka și alții împotriva Poloniei)*.

În cazul în care faptele au fost stabilite de administrație în cadrul unei proceduri cvasijudiciare care respectă câteva din cerințele art. 6 § 1, dacă nu există nicio contestație cu privire la materialitatea faptelor astfel stabilite, nici cu privire la deducțiile emise din aceste fapte

de către administrație, iar judecătorul a tratat punct cu punct toate celelalte mijloace ale justițiabilului, controlul exercitat de instanța de judecată este considerat ca având o întindere suficientă în raport cu art. 6 § 1 *(Bryan împotriva Regatului-Unit).*

O instanță administrativă care nu poate examina decât dacă autoritățile administrative s-au folosit de puterea lor discreționară într-un mod compatibil cu obiectul și scopul legii nu poată fi considerată va având o jurisdicție deplină *(Obermeier împotriva Austriei).*

Instanța de judecată va reitera că Comisia de Licențiere și Comisia de Contestație sunt organe distincte, fiecare având atribuții specifice în cadrul procedurii de evaluare și contestare.

În concret, Comisia de Licențiere a avut competența de organizare, desfășurare și evaluare a examenului pentru accederea în profesia de notar, adoptând hotărâri privind admiterea sau respingerea candidaților, conform pct. 52, iar Comisia de Contestație, a fost însărcinată cu reexaminarea lucrărilor și soluționarea contestațiilor formulate de candidați, având competența de a modifica notele acordate de Comisia de Licențiere, fără a le putea micșora, conform pct. 73 din Regulament.

La acest capitol, instanța observă că, Regulamentul limitează dreptul Comisiei de Contestație de a micșora notele acordate de Comisia de Licențiere nu și dreptul de a le majora sau chiar menține. Comisia de Contestaţie analizează contestaţiile depuse şi reexaminează lucrările la proba scrisă şi răspunsurile la proba verbală, conform aceloraşi reguli privind procedura de evaluare a rezultatelor examenului. (pct. 72) Orice modificare a notei urmează a fi justificată și expusă în decizia motivată a Comisiei de Contestație.

Reexaminarea lucrărilor la proba scrisă și răspunsurilor la proba verbală nu reprezintă o ingerință a Comisiei de Contestație în activitatea Comisiei de Licențiere, din moment ce abilitatea respectivă a fost oferită expres și franc de către Ministerul Justiției, în calitatea sa de autor al pct. 72 din Regulament, o teză contrară ar reduce la absurd și ar goli de substanță instituția juridică a contestațiilor depuse pe marginea evaluării examenelor în profesia de notar, mai mult Comisia de Contestație ar deveni un organ iluzoriu și ineficient, poate chiar de decor. Deci, Comisia de Contestație are competența de a modifica notele acordate de Comisia de Licențiere, ceea ce denotă că deciziile ultimei nu sunt intangibile sau superioare. În procedura administrativă, este esențial ca orice decizie să poată fi contestată și reexaminată. Comisia de Contestație în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului ar putea fi catalogată ca o instanță administrativă *sui generis* cu atribuții specifice.

Instanța reține că reexaminarea unei poziții de către o altă autoritate abilitată în acest sens de norme juridice, nu degajă o superioritate ierarhică ci o cooperare și conlucrare coagulată a unor piese indisolubil legate pe plan funcțional, or, Comisiile de Licențiere și Contestație activează din numele întregii structuri notariale, întregului sistem de notariat și nicidecum în mod izolat, unilateral și egocentric. Pozițiile Comisiilor date exprimă în fapt poziția organismului notarial național, Comisiile nu sunt în poziție antagonistă și nu pot fi ca atare. Se va accentua faptul că obiectul de analiză a Comisiei de Contestație îl reprezintă evaluarea probelor scrise și verbale ale candidaților în profesia de notar și nicidecum conduita Comisiei de Licențiere.

La caz, Macar Lucia și Drăgan Ludmila au promovat ambele probe ale examenului pentru calificarea în profesia de notar, în acest sens fiind întrunite exigențele regăsite la pct. 59 din Regulamentul cu privire la modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia.

În virtutea pct. 60 și 61 din același Regulament, hotărârea Comisiei de Licenţiere privind rezultatele examenului se publică pe pagina web a Ministerului Justiţiei, iar la decizia Camerei Notariale şi pe pagina web a acesteia, în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării, şi conţine: numele, prenumele, nota finală la examen a candidaţilor, care au obţinut calificativul ”admis”. Pentru fiecare candidat care nu a promovat examenul, Comisia de Licenţiere întocmeşte separat o decizie motivată de nepromovare a examenului, în care se indică: 1) data emiterii; 2) numele, prenumele membrilor Comisiei de Licenţiere; 3) numele, prenumele candidatului care nu a promovat examenul; 4) motivele pentru care candidatul nu a promovat examenul.

În același timp, pct. 62 din Regulament prevede franc, decizia motivată de nepromovare a examenului se expediază candidatului prin poşta electronică, indicată în cererea de participare la examen, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea acesteia.

Comisia de Licențiere nu a adoptat o decizie/hotărâre motivată de promovare (calificativul ”admis”) sau nepromovare (calificativul ”respins”) de către Drăgan Ludmila și Macar Lucia a examenului pentru accederea în profesia de notar în maniera cum s-a procedat cu ceilalți candidați la profesia de notar – Barancean Gabriela, Budeci Nelea, Guzun Vera, Panaite Galina, Railean-Țurcan Victoria, Timciuc Ludmila, Ursachi Tamara. Omisiunea Comisiei de Licențiere de a acționa în interiorul termenului normativ conturează o inacțiune administrativă.

Contrar cadrului normativ evidențiat și așteptărilor legitime ale reclamantelor, Comisia de Licențiere adoptă hotărârea nr. 1 din 08 august 2024 privind anularea parțială a rezultatelor de calificare în profesia de notar desfășurat în perioada 05 iunie – 16 iulie 2024 (cu referire la candidații Chește Sergiu, Drăgan Ludmila, Macar Lucia și Marinescu Galina).

În corespundere cu art. 64 din Codul administrativ, autoritatea publică este obligată să soluţioneze o cerere potrivit competenţelor sale şi în termenul stabilit de lege. Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal. Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazurile prevăzute de lege, nesoluţionarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia.

În materializarea speranței legitime degajată din prevederile pct. 59-60 din Regulamentul cu privire la modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, la 20 august 2024, Drăgan Ludmila și Macar Lucia formulează cerere adresată Comisiei de Licențiere în temeiul căreia solicită emiterea actelor administrative sub forma hotărârilor separate privind rezultatele candidatelor Drăgan Ludmila și Macar Lucia cu aprobarea rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar cu nota finală 25 (douăzeci și cinci) și calificativul ”admis”.

Prin decizia Comisiei de Licențiere din 16 septembrie 2024 cererea prealabilă depusă de Macar Lucia și Drăgan Ludmila a fost respinsă ca inadmisibilă.

Instanța atestă că, decizia Comisiei de Licențiere din 16 septembrie 2024 denotă implicit o nepromovare a examenului în profesia de notar de către Macar Lucia și Drăgan Ludmila, iar în lumina pct. 78 și 78[1] subpct. 2) din Regulament, decizia Comisiei de Licențiere de nepromovare poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, fără a recurge la procedura prealabilă. În cazul pronunțării unei hotărâri judecătorești definitive prin care se admite acțiunea în contencios administrativ formulată în conformitate cu prevederile pct. 78, candidatul care a formulat acțiunea respectivă **se consideră** că a promovat examenul de calificare în profesia de notar cu o notă finală egală cu ”20,00”, fiind echivalentul notei finale minime de promovare a examenului de calificare în profesia de notar, în cazul în care prin decizia de nepromovare a Comisiei de Licențiere, acesta a fost eliminat după a doua etapă a examenului.

În esență, aceasta este o normă de protecție a candidatului: dacă justiția confirmă că nepromovarea a fost nelegală, persoana primește statutul de promovat, fără a mai fi nevoită să repete examenul.

Grosso modo, candidatul la funcția de notar nu are o speranță legitimă în sens juridic că va accede în profesie doar pentru că a susținut examenul de calificare. Candidatul are doar o vocație (posibilitate abstractă) de a accede în profesie, nu o speranță legitimă. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, o speranță legitimă *(”legitimate expectation”)* apare atunci când există o bază suficientă în dreptul intern care face ca o persoană să poată pretinde în mod rezonabil dobândirea unui drept patrimonial sau profesional. Cu alte cuvinte, trebuie să existe un drept recunoscut de lege sau o promisiune clară a autorității.

Candidatul la funcția de notar are doar o vocație sau o așteptare subiectivă, nu o speranță legitimă protejată juridic, până când nu promovează examenul și nu sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru numirea în funcție.

În acest context, Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia stabilește la pct. 63 - persoana care a promovat examenul, însă nu a promovat concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar şi doreşte să obţină o notă la examen mai mare, poate susţine examenul în mod repetat atunci când acesta este organizat. În acest caz, sunt valabile rezultatele examenului repetat.

Astfel, există o distincție clară între ”promovarea examenului” și ”promovarea concursului” cu referire la accederea în profesia de notar.

Altminteri, candidatul are o speranță legitimă că după susținerea cu brio a probelor scrise și verbale să fie considerată persoana ce a promovat examenul de calificare în profesia de notar, concluzie ce derivă din prevederile pct. 58, 59 din Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia. Textul normativ ce consolidează această speranță legitimă este regăsit la pct. 78-78[1] din același Regulament.

Reclamantele Macar Lucia și Drăgan Ludmila după promovarea examenului urmau doar să întrunească formalitățile administrative ulterioare impuse de cadrul normativ vizat, iar statutul de promovare trebuia materializat printr-un act administrativ emis individual pentru fiecare separat.

Examenul de calificare în profesia de notar reprezintă o procedură administrativă în cadrul căreia participă mai mulți participanți și fiecare din ei năzuiesc spre trecerea cu succes a tuturor etapelor, corelativ autoritatea publică emite operațiuni administrative ce în final culminează cu acte administrative individuale.

Procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operaţiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, respectiv încheierea unui contract administrativ. *(art. 78 alin. (1) din Codul administrativ)*

Decizia de anulare selectivă a examenului de calificare în profesia de notar nu poate fi asimilat unui act administrativ individual de nepromovare deoarece este emis *erga omnes* și nu răspunde la întrebarea dacă persoana concretă care a susținut examenele de calificare în profesia de notar, le-a promovat sau nu, mai ales când, hotărârile de promovare a probei scrise și verbale rămân în vigoare și nu sunt revocate, retrase, anulate etc (teoria drepturilor câștigate).

Decizia de anulare a examenului de calificare în profesia de notar trebuie să enunțe tranșant, concret și univoc faptul că, pe cale de consecință, candidații vizați nu au promovat examenul de calificare în profesia de notar, iar acest lucru trebuie să derive din acte emise separat pentru fiecare candidat, în caz contrar ultimul este privat de mecanismul de contestare în instanța de judecată prevăzut la pct. 78-78[1] din Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia.

Respectiv, decizia Comisiei de Licențiere din 16 septembrie 2024 în temeiul căreia au fost respinse deziderateле reclamantelor cu privire la emiterea actelor administrative individuale de promovare a examenului de calificare în profesia de notar va constitui obiectul de analiză judecătorească în continuare. Cu alte cuvinte, se va analiza temeinicia acțiunii în obligare (obligarea emiterii actelor administrative individuale de promovare a examenului de calificare în profesia de notar) prin corelare cu decizia de respingere a respectivelor cerințe, exercițiu ce va avea loc printr-o incursiune, retrospectivă, în procesul de evaluare a probelor ce compun examenul de calificare în profesia de notar, inclusiv impactul deciziei de anulare parțială a examenului, cu luarea în considerare a circumstanțelor faptice descrise supra.

Mai sus, s-a reliefat că direcția spre care sunt călăuziți participanții implicați în procesul de calificare în profesia de notar este indicată expres de Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia. În ipoteza în care decizia de nepromovare este susceptibilă de atac în instanțele de judecată, Comisia de Licențiere ar trebui să emită asemenea decizii în privința celor ce au eșuat examenul, iar depășirea zonei de reglementare nu este admisibilă.

Nu se poate face abstracție de la faptul că *per se* notarea examenelor constituie un proces impregnat pe alocuri cu o doză admisibilă de subiectivism, factorul uman este iminent și nu poate fi exclus. Aici vom excepta cazurile unor **”notări nerezonabile”**.

”Standardul rezonabilității” a fost abordat în hotărârea Curții Constituționale din 03 iulie 2018 cu prilejul examinării excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea cu privire la avocatură, raționamente aplicabile *mutatis mutandis* speței deduse judecății (caracterul liberal și de autoguvernare a profesiei de notar, similitudinea procedurilor de accedere în

profesie). În esență, această hotărâre a Curții Constituționale a instituit o serie de reguli care urmează a fi respectate de organele de licențiere în profesiile juridice, Comisia de Licențiere a Activității Notariale nefiind o excepție.

Curtea Constituțională a subliniat că Uniunea Avocaților trebuie să-și exercite mandatul, prin structurile sale, de o manieră care să consolideze percepția publică potrivit căreia în profesia de avocați sunt admise doar persoanele care întrunesc standardele menționate mai sus, în mod nediscriminatoriu. Prin urmare, o față a monedei este reprezentată de principiul autoguvernării acestei profesii, iar cealaltă față de existența unor proceduri corecte, care nu subminează în mod nerezonabil încrederea publică în profesia de avocat.

În același timp, dacă există persoane bine-pregătite în materie de drept care doresc să fie avocați, iar acestea nu trec examenul prevăzut de lege din cauza unor proceduri defectuoase, poate fi afectată încrederea generală în profesia de avocat. Mai mult, nu este în joc doar interesul public al încrederii în profesia de avocat, ci și principiul autonomiei persoanelor care doresc să profeseze avocatura. Curtea deduce acest principiu din interpretarea coroborată a art. 1 alin. (3), care prevede că demnitatea omului reprezintă o valoare supremă în Republica Moldova, cu articolul 43 din Constituție. Așa cum a menționat lordul Denning în *Pett v. Greyhound Racing Assn., Ltd.*, [1968] 2 All E.R. 545 (C.A. Civ. Div.), decizia de a suspenda o persoană sau de a nu-i reînnoi licența de a practica o profesie ”privește reputația sau chiar existența acesteia” (p. 549). Iată de ce un fost Președinte al Curții Supreme a Canadei, judecătorul Dickson, a afirmat în *Kane v. Board of Governors of the University of British Columbia*, [1980] 1 S.C.R. 1105, că ”este necesar un standard înalt de justiție atunci când este în discuție dreptul unei persoane de a-și continua exercitarea profesiei”.

Curtea observă că doar avocații stagiari pot susține examenul de calificare în fața Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat, așa cum prevede articolul 20 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură. Dacă un avocat stagiar este examinat în mod incorect și, din acest motiv, nu susține examenul de intrare în profesie, reputația sa este afectată în mod inevitabil. Din acest motiv, metodele de examinare nu trebuie să fie unele arbitrare.

În măsura în care sunt ridicate probleme ce țin de drepturile fundamentale ale persoanei, pretins a fi încălcate prin adoptarea hotărârilor de către Comisia de Licențiere, instanțele de contencios administrativ trebuie să efectueze un control care să asigure protecția efectivă a acestor drepturi, în conformitate cu Constituția, cu jurisprudența Curții Constituționale, cu Convenția Europeană și cu jurisprudența Curții Europene. În schimb, dacă sunt ridicate probleme teoretice privind baremul stabilit și punctajul acordat de către Comisia de Licențiere, instanțele de contencios administrativ nu trebuie să-și substituie viziunea lor cu cea a Comisiei de Licențiere, ci să verifice doar dacă hotărârea Comisiei este una rezonabilă. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene (a se vedea, de exemplu, hotărârea *Van Marle și alții v. Olanda [MC]*, 26 iunie 1986, § 36, sau decizia *San Juan v. Franța*, 28 februarie 2002), evaluarea cunoștințelor și a experienței de calificare într-o anumită profesie constituie apanajul școlilor sau al universităților, nu al instanțelor de judecată. **Totuși, acest fapt nu împiedică verificarea respectării standardului rezonabilității de către instanțele de judecată.**

Astfel, Curtea menționează că standardul rezonabilității presupune, din această perspectivă, ca instanța de contencios administrativ să verifice dacă motivarea punctajului de către Comisie sprijină, în întregul ei, hotărârea adoptată. Cu alte cuvinte, instanțele de contencios administrativ trebuie să manifeste deferență față de decizia Comisiei de Licențiere. Ele nu trebuie să se angajeze *de novo* într-o altă motivare, într-o motivare proprie. Ele nu trebuie să se substituie Comisiei de Licențiere. Reclamanții trebuie să demonstreze că hotărârea Comisiei de Licențiere este nerezonabilă, i.e. că aceasta nu este sprijinită de niciun motiv care ar putea reprezenta, în vreun fel, o dovadă a rezultatului. O hotărâre a Comisiei de Licențiere ar fi nerezonabilă dacă ar fi irațională în mod vădit sau dacă ar fi contrară motivelor care stau la baza ei. O hotărâre a Comisiei de Licențiere ar fi nerezonabilă pentru că ar fi atât de eronată, încât manifestarea deferenței de către instanțele de contencios administrativ nu ar putea justifica menținerea ei. Hotărârea Comisiei de Licențiere ar fi nerezonabilă doar dacă nu ar exista o linie de analiză logică care să conducă instanța de contencios administrativ la concluzia menținerii acelei soluții. Așadar, trebuie analizate motivele ca întreg, nu fiecare motiv particular. Cu alte cuvinte, instanța de contencios administrativ nu trebuie să se bazeze pe o eroare sau pe un element al hotărârii Comisiei care nu afectează hotărârea ca întreg.

Curtea subliniază că prerogativa organizării examenelor de către Uniunea Avocaților constituie o caracteristică a funcției sale de autoorganizare, caracteristică ce nu contravine Constituției. Totuși, această funcție a sa trebuie exercitată prin respectarea drepturilor fundamentale ale persoanei și prin adoptarea unor hotărâri rezonabile de către Comisia de Licențiere, atunci când se evaluează cunoștințele candidaților la profesia de avocat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că controlul asupra nivelului de cunoștințe necesare spre a fi primit în profesiune implică aspecte de drept civil. În cauza van Marie contra Olandei, reclamanții au invocat faptul că aplicarea unor dispoziții din legea națională de control al competenței lor profesionale și îndepărtarea lor din profesiune ca necorespunzători profesional se încadrează în ”categoria contestațiilor privitoare la un drept civil”, în sensul art. 6 alin. 1 din Convenție. Curtea Europeană a constatat că normele naționale aplicabile prevedeau competența unei ”comisii de recurs” îndreptățită să verifice atât ”regularitatea procedurii desfășurate în fața comisiei de admitere în profesiune”, cât și ”îndeplinirea de către candidați a condițiilor legale de înmatriculare”.

Deciziile/hotărârile Comisiei de Contestație prin care reclamantele Drăgan Ludmila și Macar Lucia au depășit bariera pentru susținerea cu succes a probelor verbale și scrise, sunt motivate și cu certitudine nu pot fi considerate nerezonabile, pe cale de consecință, Comisia de Licențiere era obligată să țină cont de punctajul oferit și să dea curs pct. 76^1 din Regulament.

Art. 1 alin. (1) din Codul administrativ, stabilește că legislația administrativă a reprezentat cadrul juridic principal prin care s-a reglementat activitatea administrativă și controlul judecătoresc asupra acesteia. În aplicarea acestor norme, Comisia de Contestație a fost instituită ca organ cu competențe de reevaluare/reexaminare. Art. 2 alin. (1) din Codul administrativ definește atribuțiile autorităților publice și drepturile participanților în procedura administrativă, stabilind că actele normative subordonate legii, precum Regulamentul, sunt aplicabile în măsura

în care nu contravin legii. Art. 7 din Codul administrativ a prevăzut că autoritățile publice acționează în regim de putere publică, iar Comisia de Contestație, fiind instituită printr-un act normativ subordonat legii, a deținut competențe exprese de reexaminare a rezultatelor examenului la proba scrisă și verbală.

În ceea ce privește prestația reclamantelor Drăgan Ludmila și Macar Lucia, Comisia de Licențiere a avut competența de a evalua răspunsurile acestora la probele examenului și de a adopta o decizie privind promovarea sau nepromovarea lor. Comisia de Licențiere ar fi putut atribui calificativul ”respins” în cazul în care reclamantele nu ar fi obținut notele minime necesare și a avut obligația de a emite o decizie motivată de nepromovare, care să indice clar motivele respingerii, conform prevederilor regulamentare.

Comisia de Licențiere avea dreptul să anuleze rezultatele examenului doar la sesizarea Comisiei de Contestație și doar dacă s-ar fi contestat procedura de organizare și desfășurare a examenului *in integrum*, acționarea *proprio motu*, nefiind permisă de Regulament, iar în sensul dat, art. 69 alin. (4) din Codul administrativ statuează clar, dacă dintr-o prevedere legală reiese că autoritatea publică poate acţiona doar în baza unei petiţii, atunci autoritatea publică nu poate iniţia nicio procedură administrativă fără o astfel de petiţie.

Regulamentul a prevăzut la pct. 61, că pentru fiecare candidat care nu a promovat examenul, Comisia de Licențiere trebuia să întocmească o decizie motivată de nepromovare, care să indice temeiurile de fapt și de drept pentru respingerea acestuia. Instanța reține că în lipsa unei astfel de decizii, Comisia de Licențiere nu a avut competența de a anula selectiv sau parțial rezultatele examenului, fără respectarea procedurii prevăzute expres de Regulament. Instanța atestă că Regulamentul a stabilit că anularea rezultatelor examenului putea fi dispusă în cazul constatării unor vicii procedurale semnificative, însă nu a prevăzut expres posibilitatea anulării parțiale a examenului pentru un singur candidat, în absența unei decizii motivate de nepromovare. Comisia de Licențiere a avut obligația de a emite o astfel de decizie pentru fiecare candidat respins, sub auspiciile pct. 61 și pct. 62, iar în lipsa acesteia, anularea parțială a rezultatelor nu a fost justificată prin prisma competențelor sale stabilite de Regulament.

În aceste circumstanțe, instanța constată că Comisia de Licențiere a anulat rezultatele examenului, fără a emite o decizie de nepromovare conform prevederilor regulamentare, ceea ce afectează legalitatea acestei măsuri, având în vedere că Regulamentul a impus adoptarea unei decizii motivate pentru fiecare candidat respins, ca premisă a oricărei măsuri ulterioare privind rezultatele examenului. Comisia de Licențiere nu era absolvită de obligația aplicării principiilor egalității de tratament și proporționalității în luarea deciziilor privind rezultatele examenului. Comisia de Licențiere nu demonstrează aplicarea unor criterii legale în procesul de anulare a rezultatelor, ceea ce generează o discrepanță în aplicarea măsurilor față de candidații aflați în situații identice. Ingerința Comisiei de Licențiere în privința reclamantelor este una disproporționată, neexistând o justificare legală privind aplicarea unei astfel de măsuri doar în cazul unui grup restrâns de participanți, în lipsa emiterii unor decizii de nepromovare în modul în care este indicat în Regulament. Orice măsură administrativă trebuie să fie proporțională, ceea ce

înseamnă că ingerința trebuie să fie potrivită pentru atingerea scopului urmărit, necesară în raport cu obiectivul urmărit și rezonabilă în raport cu impactul său asupra persoanelor afectate.

Regulamentul nu prevede o procedură care să permită excluderea selectivă a unor candidați, în timp ce alții rămân în concurs în condiții identice. Comisia de Licențiere a adoptat o măsură care produce efecte diferite asupra participanților la concurs, fără ca această diferențiere să fie fundamentată pe un temei legal prevăzut de Regulament.

Excluderea reclamantelor pe baza unei proceduri neprevăzute de Regulament generează un tratament inegal și afectează predictibilitatea și transparența procesului de examinare. Comisia de Licențiere nu a demonstrat existența unor criterii legale, clare și obiective care să justifice anularea rezultatelor doar pentru unii candidați, ceea ce conduce la aplicarea neuniformă a regulilor stabilite de Regulament.

Aprecierea anulării rezultatelor examenului ca măsură mai puțin intruzivă nu poate fi reținută deoarece pentru reclamante este cea mai intruzivă ingerință aptă să le afecteze cariera profesională în mod ireversibil în condițiile în care locurile vacante (sunt limitate și nu infinite) vor fi ocupate de alți candidați.

Nu în ultimul rând se va consemna că, anularea parțială a rezultatelor examenului de calificare în profesia de notar conform hotărârii Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 august 2024 nu a avut o bază normativă (inexistența unei norme juridice care ar permite o asemenea conduită), iar art. 141 alin. (4) din Codul administrativ reglementează nulitatea actului administrativ individual și nu anularea parțială a rezultatelor examenului. Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 08 august 2024, nu au fost anulate hotărârile/deciziile anterioare ale Comisiei de Contestație, respectiv se prezumă că acestea sunt în vigoare și generează efecte juridice.

În concluzie, pretențiile reclamantelor urmează a fi admise parțial, fiind anulată decizia Comisiei de Licențiere pe marginea cererii nr. 132 din 20 august 2024 depusă de Macar Lucia și Drăgan Ludmila și obligată Comisia de Licențiere să emită acte administrative individuale favorabile în privința Macar Lucia și Drăgan Ludmila cu privire la promovarea examenului de calificare în profesia de notar, în conformitate cu pct. 78-78[1] subpct. 2) din Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia.

Oferirea punctajelor conform doleanțelor reclamantelor - 25 puncte, nu-și găsesc justificare legală și faptică, respectiv nu pot fi admise.

Cu referire la pretențiile ce vizează hotărârea Comisiei de Licențiere nr. 1 din 16 iulie 2024, instanța atestă că în lumina soluției judecătorești de aplicare directă a reglementărilor pct. 78-78[1] din Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, decade necesitatea pronunțării pe marginea legalității acesteia, de altfel, această hotărâre este favorabilă (art. 11 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ) în raport cu Macar Lucia, constatându-se promovarea probei verbale.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Macar Lucia împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Comisiei de Licențiere a Activității Notariale cu privire la anularea hotărârii nr. 1 din 16 iulie 2024.

Se admite parțial acțiunea înaintată de Macar Lucia și Drăgan Ludmila împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Comisiei de Licențiere a Activității Notariale cu privire la obligarea emiterii actelor administrative individuale.

Se anulează decizia Comisiei de Licențiere a Activității Notariale pe marginea cererii prealabile nr. 132 din 20 august 2024 depusă de Macar Lucia și Drăgan Ludmila.

Se obligă Comisia de Licențiere a Activității Notariale să emită acte administrative individuale favorabile în privința Macar Lucia și Drăgan Ludmila cu privire la promovarea examenului de calificare în profesia de notar, în conformitate cu pct. 78-78[1] subpct. 2) din Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 631 din 07 august 2017.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea judecătorească susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței

Judecător **Gandrabur Marcel**